

ست سرائی

اسلم جاوید

کتاب داناں: ست سرائی
مصنف: اسلم جاوید
پہلی وار: ۲۰۰۱ء
ڈوجھی وار: ۲۰۱۴ء
کتابت: الکتاب گرافکس ملتان
صفحات: ۱۵۰ صفحات
گنتری: ۵۰۰

ناشر

الکتاب گرافکس - پل شوالہ، ملتان

ناشر

الکتاب گرافکس - پل شوالہ، ملتان

من اچ وسدے لوک

سنیں ارشاد تو نسوی

سنیں اشوال فقیر

سنیں رفعت عباس

اتے

سنیں جاویداختر بھٹی

دے نانویں

پہلی گالھ

”میکوں آکھ نہ پنج دریائی“ میڈیاں مختصر نظاماں دا مجموعہ اے جیڑھا 1995 اچ شائع تھیا۔ جیندے کنوں بعد میڈی ہک طویل نظم ”ست سرائی“ اپریل 2001ء اچ ورلڈوائیڈ میڈیا کمیونیکیشن اسلام آباد نے چھاپی۔ ایں کتاب اچ بہوں ساریاں غلطیاں ہن ایں پاروں کتاب دوستیں تک نہ پئی۔

ایہہ نظم سرائیکی وسیب دا قصہ اے۔ دھاڑل (آبادکار) دی لٹ مارا تے قبضہ گیری دے خلاف ہک مزاحمت ہے جیندے کردار میڈے سنگتی، میڈے شہر ایتھوں دے پکھی اتے دریاہن۔

ست سرائی کو دوبارہ شائع کرن ضروری ہاجو تیرھاں سال بعد وی ایہہ نظم ایتھوں دے تل وطنی لوکیں دی نمائندگی کریندی اے۔

ایں کتاب کوں چھاپن دا حوصلہ سئیں سیدہ شائستہ بخاری اتے مہان سرائیکی قوم پرست سئیں سید حسن رضا بخاری ہوراں ڈتا۔ تل وطنی سنگتی ابومیسون اللہ بخش نے ایندی کمپوزنگ اتے ایندی اشاعت دا اہتمام کیتا۔ سئیں محبوب تابش ایندیاں غلطیاں لاؤن اچ بہوں پورھیا کیتے۔ میں انہیں دا ایہہ بھار کڈاھین فی لہاسگدا۔

اسلم جاوید

چاہ بجے والا۔ ملتان

0302-7336331

میں جاتک مُلک ملہی دا
میکوں آدھن ست سرائی
ہک پاسے تھردی بھاکلی
دُوجھے پاسے راجھستان
ہک پاسے تھل تھلو چڑی
دُوجھے پاسے دھج دمان
جتھ سچھ چڑھے تاں سورا
چندر چڑھے چنہاں
جتھ واکھلے تاں خوشبو..... اساں کترن وچ سرور
میڈی رُوہی عشق بھرور
اساں عاشق ست گراں

میڈی رُوہی رُوپ بسنت دا..... جتھ پکھی پُو رپنگ
 اتھاں ڈینہہ رنگیلا ہوندے..... اتھاں رات رنگیلی راہندی
 اتھاں شام سنگھار کریندی
 گھن چوگ بھری دے رنگ
 جتھ مکلے وینی ونگ
 آساں سیندھ سَندھ وِ بھریندے
 آساں پینگھ چڑھی دے سنگ
 جتھ گد لیاں گد لے اَنگ
 بدھل پریت پوتے
 سُدھ سنگیت رنگ
 آساں رُوہی راگ اَلیندے
 آدی واس سُنجانو
 پَن مَنارے راہندے..... ستلج ساتھ نہ بھلدوں
 ریت دی بکل ماری
 آساں لہندے چڑھدے پٹے..... آساں منتر مَن اُساروں
 ساڈے ہتھ اِچ وید پُرانے

آساں ہاکڑے دے ہوکڑے
 بندے رُوہی رَاں
 ڈُوہی رُکھ دَمان دے
 آساں تھل تھلو چڑناں
 گمی گوسی ڈینہ دے
 آساں راتیں چور گھروں
 جھبے اکھیں مینہ دے
 آساں روندے سچھ کروں
 اپنے گھراچ اُوپرے
 آساں اپنے بُت اِچ قید
 ساڈیاں سُوچاں دُولے شاہ دیاں..... ساڈے جڈ بے دم کشی
 ساڈیاں نظماں ڈُکھ وسیب دا..... ساڈیاں غزلاں بھالکی
 ساڈیں گالھیں رمزوی کوئی نی..... آساں یولوں توتل توتلاں
 ساڈی اکھ ودھری..... لب چھوہ مارے..... چیتے سُدھ نی راہندی
 کُب کنڈے وٹھ سَجائی
 کُکھ ہنڈی نال گھڑے دے

تس بُتھی بدھ کھڑائی

ساڈے گُوڈے سیوی مارگئی

ساڈے پیرے تھو ہر تھنمب

ساڈے کنڈے مُشکاں بدھیاں

ساڈی مَنی مُنچ وَلیٹی

چھک دُھنی گُنچ وَلیٹی

اَساں ساہ گھنوں چھک مارتے..... اَساں حال کروں سک مارتے

متھے مَت پرائی..... میکوں آدھن سَت سرائی

ساڈے دُون دَھڑی تے سِرڑیاں

نیفاناف نہ مَستر

اساں جھون مڑھی..... مَن مُندرے

رَھندوں گھپ اندھارا

سوچ مَلُوڑے مینہ دے..... خواب ہن چٹے ڈیہنہ دے..... دِل بھڑاس دی

دھک دھک

ہَکل جَلُول مَچدے..... سینہ گھنگھ کھچدے..... وَل دُکھ دُوسرا

لَنگ تاپ چڑھدے..... ماس چینگھ بٹ..... تالو ہر یڑگٹ

دھاڑ سنگھ بیٹھی..... پیر لنگھ بیٹھی..... ھین تنگھ بیٹھی

چھھی سُو دھاٹگر..... بھورا ڈھاندے منہ تُوں

پُول نی بھریندا..... پانی واہندے منہ تُوں

میڈا چہرہ ایں وَستی دا گنجھل چہرہ

چھانولیاں گاہاں..... واہندیاں اکھیں..... چچرے تھو ڈھن راہندے

ایہہ ڈکھ ڈینہ وارساہ واربتی..... اسلم دی آپ بتی

ھُن سُو چاں سُوچ وَلائی..... میکوں آدھن سَت سرائی

میڈے سرتے پٹکا دیہہ گزی

گل چُو لاچو لستانی

سُندر سیپ چڑھی

ریشم رُوپ سُو ہانہ

اساں مَلَمَل وِیڑھتے تڑدے

گل کینٹھا سورج مکھی..... سَت تُو لے نال گھڑ بجا

ترہنہ پڑیاں دی لچھ لچھی..... چھک رَنکیل سندوری

میڈا لاچا جھنگ منگھیا نہ

کیویں دُھپ اچ چھاں بھریندی

جیندے دُوب دھرتی کوں چُمن

جیندی لَشکاں مارے جُھول

مُونڈھے اجرک سہون ماتلی

جیہڑ اُمنہ گئے اَنمول

گل چُچی کوٹ مٹھن دی..... ڈیڈھا دیرے وال..... ہتھ گانا گت کپاہ

گل مفلر پاتے تُر دوں..... ساڈے دُوہیں ہتھ رومال

میڈا گھسہ دُڈھ شاکر دا..... وِچ تلے تاج مڑھے

ہتھ مُند ریاں چھلے ٹھاکدے..... جتھ تھیوے لال جڑے

بانہہ وینی کڑا فقیر دا..... جیندی چھن چھن مَت الائی

میکوں آدھن سَت سرائی

میڈی دھجاں دھج بڑی

میں جھاگاں سندھ سُر وپ کوں

میں لنگھاں غازی گھاٹ

میکوں مَسْتی ستلج یاردی

میڈی بھاکل چندر چنہاں

میں بیٹ دا رانی خاں

میں سَکھ نیں ڈیکھ تے تھردا

سَت پتن جھم ٹراں

میں وارن اُچ شریف دا

میں گانمن یار سچار

نجم پال بکھے شاہ دا

اَساں چان چنن پیر دے

میڈا قبلہ کوٹ مٹھن

میں حُسن سخی حسن پروانہ..... میں کونج سخی سروردی

میں وسدا شاہ گردیز دا..... موسیٰ پاک شہید

اَساں میراں موج سَڈیندے

ہیں جذبہ پیر قتال دا

ساڈے اندر شمس و سے

ہیں مستی پیر کبیر دی

ساڈے چکھوں سَنکھ تُرے

اَساں صوفی سُر ت و لائی

میکوں آدھن سَت سرائی

اَساں بے وس مَوِجے ماٹدے
 اَساں چُپ مڑھی توں سیتل
 دُود دھڑی اندھڑ ولے
 تھڑ کے اوگھ پتھاری
 سہم جلوں سوہندے
 بوکھریو دجھلوڑے
 تکلے بھوندے اسلم
 ایہو ٹورازل توں ٹردے
 ہینا نصیب راہندے
 اَساں تیتے توے توں لاہندے
 جھک دُوجھے دے پکھوں باہندے
 چھوہ مار کے جیندے راہندے
 کنڈے لتھیاں چھمکاں ڈیکھوں
 گلہاں گلہڑ سیکوں
 انگلیں تے پھٹ گنوں
 پھٹ زخمیں پھول کروں

سٹاں لٹڑیاں ساہنواں ڈیکھوں
 لَقوہ ماریاں باہنواں ڈیکھوں
 نیلی جان تے گٹھاں ماروں
 گنڈ تے کبر اچاڑھوں
 اَساں ہیں کیہڑی ککھ دے جائے
 کیہڑا ببا تھن چڑھایا
 کیہڑی پھلڑی کھیڈے
 کیہڑا بدھنا بدھ ہنڈایا
 کیہڑے ریچھ سواری کیتی
 پھیرے پاتے درباراں دے
 سنون کرائے..... پانی پڑھیا پیتے..... یارھی کھیر وٹڈائے
 یوڈی چاندی تول چڑھائی..... صدقے گھٹا کیتے
 شکر پھلے چاتی..... سیرا بھت وٹڈائی
 مانی آ بھوں وحوہ..... ڈھوڈے مٹھ بھرائی
 اَساں شکر تول تے وٹڈوں..... ککڑ سر وٹائی
 میکوں آدھن ست سرائی

بُو ہے اُتے پتر شریہ دے..... پُو چے اُتے رنگ دا چھٹا..... سا لھیں کھل
ولائی

جھک دُوجے تے پانی سٹوں..... جھو لے لال قلندر..... ویہڑھے سانجھ
رلائی

صد تے تھئی امڑی

پیراں اچ اَنوٹھ پواتے

گل اچ گھنگری پاتے

میڈے رلے بھانہڑیں پے تے

کھجی چڑھن سکھایا

میڈی امڑی

میکوں گھوٹ بناون کیتے اپنی عمراں گالی

گانہٹے گروی رکھے

اپنے سانول یار فرید کوں

اسلم جیون جو گے کوں

پڑ اچ وینی چھک تڑ وڑن

ملہن موندھیاں چڑھن سکھایا

اُوڑک امڑی وَا نچھدا ڈُکھڑا

مکدی مونی سانجھدا ڈُکھڑا

سانول یار سڈیجن والا..... یار وکی آکھن..... اَساں دُر دُر سُن تے تڑدوں

شالامشکی کھاوی..... مر مہور بے ڈکھا..... بچے مریندے سارے

میں ہینا میڈی سنگت ہینی

تل وطنی تڑ وی ہینی

میں اپنے راج و سبب اچ، ٹکربدھ تے تڑدا..... اپنے وطن کوں ڈیکھاں

جھکی جھوں تے مُسکاں..... کھل دا کھڑ وی ہینا

موندھیاں اُتے سر لڑکائی..... لُگ دی جاتے باہنواں

کنڈے کڈھ تے جندڑی تڑدی

پندھ سوانگ رچیندے

منزل نیڑے نیڑے تھیدی..... اکھیں اوجھل تھی ویندی اے

جندڑی اوجھل تھی ویندی اے

میں ہاں شمس دے شہر دا واسی

گال کرسیاں تھی

کل وی میڈی کھل لہندی ہائی

آج وی میڈی کھل لہندی اے

چڑی میڈی کالی چڑی

کیہل بھیل کٹانے والی

جیندے وچوں پگھر نکلے

رَت دا پگھر واہندا راہوے

سال سبھے چھ ماہی

ایہہ کنڈا ایویں واہندا راہوے

میڈی ذال وی میڈے وانگوں

میڈے بال ملچھ

پورا ٹر متھے پکڑی لکھ توں ہو لا راہندے

میڈے رلے عمراں گالن والی ذال

اپنی چلھ اچ سٹردی

پیار کڈھائیں تاں منکسی

کیا میں اوندیاں گلہاں اُتے چپ دا زہر رکھیاں

مروسی تاں روساں

جی پوسی تاں..... ول وی روون ساڈے لیکھے

(میڈا موسم ہکڑا موسم)

”سرا“ راہندے وچ سرائی

دھجاں رکھن والے آکھن..... کم دا کوڑھا..... چم دا کوڑھا

باہروں آنون والے آکھن..... بے ہنرا بے سیتا..... منہ تے موڑا

میڈے نال ودھک

بھاکل بن پریت..... رُده ویاہنگ

اساں اپنے رلے گولوں

اپنی وستی بھلے گولوں

مال مویشی تاڈے توڈے

مُفت اچ تُلے گولوں

اساں اپنی وستی اوپرے..... اپنے شہر مسافر

اپنے دَر دوکان دے باہروں جھولی چاہ تے پندوں

واقف بھرے بزار اچ، ہتھ ملاون والا کوئی نی

اساں اپنے جتے اندروں نکلن دا راہ گولوں

بختاں کوں ہکلاں ماروں

اپنے گنگے نال الاؤں

اپنے کنوں بٹیاں کوں گاؤں رنج سناؤں
ساڈے گل انچ پٹکا شہنہ دا
پیراں نیل وٹھج

اساں مُشکاں بدھیاں بھو ترے
اساں گردن ناپ تے ستر وں

ہتھاں پھوٹے..... بدن کریہنہ..... اساں سکی کاٹھ ترٹوں
اساں لوں لوں مُنچ ویٹی..... لنگ جھریٹ تے ٹردوں

ساڈی دھنیٹ دا کنڈا
ساڈی لکھ نال سیتی گنج
ساڈے لیکھے ہکڑی سُنچ

دوآ بے پارتوں آنون والے ساکوں ڈیکھ تے مُسکن
(آدھن تساں تاں باند رکنوں وی ڈھیر کھلویندے
کھلواؤ ساکوں)

توں تھلو چڑکی میڈا
روھیلا میڈا وسدا

توں چہاؤ..... بلی میڈا..... راواکل غلام

باہروں آنون والے آدھن
ایہہ رقبہ جنگل کوٹ زیناں..... ماڑیاں کل طیلے
ایہہ بے ٹو بھے پدھر چٹ

لاہندیاں چڑھدیاں ڈھنڈ وں
ایہہ دُبے دان اللہ دا

راول راٹھ ملنگی جگا..... ساڈی بھنگیاں والی توپ..... اساں جے رنجیتا
اکھوں

اساں اوڑک چنگھ لہور..... اساں وارث شاہ جماندرو..... ساکوں تخت
بلہائے اللہ

اساں مورکھ گرو پچو ہاپنے
اساں مورکھ کروں سرداری

اساں پگاں والے افسر..... بیر شیر پنجابی..... جیہڑے لکھن سبھ دے
لیکھ

جیندی چٹھی آرڈر جج دا..... جیندی شارٹ حکم ثناء
توں ست سرائی جانگی..... میڈے قد میں سرنوا
ہتھ گوڈے رکھ سلام کر میڈے پیریں اکھ وچھا

میڈے اگوں پکھوں رہتے وندلو
 جیون دا کجھ مل اگاڑو
 روہی راہندے سوہنے پکھی ساڈی بھونی چاڑھو
 اپنے گھراچ ساکوں واڑو
 ساڈے ہتھ اچ شاہ دی چٹھی
 الاٹمنٹ دے کاغذ
 ایہہ سب گوٹھ..... پرانے رقبے..... واہندے کھوہ..... بنجر قدیمی
 ایہہ کھیوٹ خسرہ میڈا اے
 اساں مالک ہاں دھرتی دے
 ساڈے ہتھ اچ رنگلیاں ڈانگاں
 رترڑی رترڑی سٹھ
 ساڈے ہتھ اچ واگ.... مہا گڑی
 اساں موت حیاتی ونڈوں
 (اساڈے ڈوبرین تہا کوں دھر کن نہ ڈیسن)
 تیڈے پورے جئے اندراتنی رت وی کیس نی..... جتنا تھک اے میڈے
 منہ اچ

تھک ای..... اپنے آپ کوں آدھیں مہیر
 سانول یار فرید..... بھورل کافی گاندیں
 چہاں دا بندیں شاہ..... سندھل ٹھلدی راہ
 ستلج یار کوں سنگتی گندیں..... بیڑی میل ملاح
 روہی رات چکوری..... تند راں خواب بھرے
 تھل دا پندھ مریندیں..... پڑاچ مال ونڈیندیں
 میں ڈاھڈا ہاں..... میں لاڈا ہاں..... بیر شیر پنجابی
 میں تاں تیڈی رنگی بیڑی..... پتن جھاگ تے آیاں
 تیڈی وتی تیڈی تلہر
 ڈھولک اساں و جانی
 تیڈی گھوڑی رلے اپنا گڈھوں بدھے
 تیڈی بھینی وچوں اپنا بازو لدھے
 میں صدیاں کنوں تیڈی کندھی ٹپداں
 ست دروازے لنگھداں آیاں
 تیڈی مڑھ تے میڈا کھڑا..... کھیس وی تاساں وچھیندے او
 تیڈی ہر مسیت اچ میڈے ناں دی بانگ..... پنج وقتی بانگ

تیدے وڈ کیاں گل اچ پٹکا بندھ تے میڈی بیت کیتی ہائی
 میں پرھیں داچودھری..... میں جرنل میں کرنل..... میں اٹارنی آپ
 ایہ سبھ عدالتاں کینگر وکورت میڈے..... مارشل لاء وی میڈا
 اساں جمدے پیدا گیر

ڈبل شاہ نمائے
 (ایں دھرتی دے مالک ”سن آف دی سائل“)

قیدی تخت لہوردے..... تھل کرن دریا

گوکدے پندھ کر لاندے پاندھی

مُری ہتھ نہ چھیڑو..... پڑچھیاں اُتے پھل

اساں پریت داپندھ مریندے

میڈی ہک ہکل اُتے پوری وستی کھل آندی اے

سوہنی دریا تھل آندی اے

سی تھل اچ مل آندی اے

گندن بس تے چڑھ پوندی اے

یار فریدی ہک کافی تے چٹ اچ میلہ لگ ویندا اے

سوہنیاں متاں داہک ٹھیلہ گھیل تے بڈھڑے رُ پوندے ہن

میڈی ہک شارت دی لکڑی..... پازیب کنوار دی بن ویندی اے
 سبھ دی جھات دعائیں ڈیندی..... ڈیوے بال تے رُ پوندی اے
 جنگل جُون دے سارے جگنو..... ٹارچاں ہتھ اچ چاتی میڈی گول اچ
 نکلے

مایاں بیٹھی تتلی دے سبھ گوڑھے رنگ..... ہتھاں چڑھ دی مہندی

تھوڈیں توں کھل پھسھڑی..... رنگ مسکا گاں ویڑھی

وینی تے وٹھ رکھی وزگاں دی چھن چھنی

گلہاں تے نچدی لالی..... گانھے سنگھار تھیندے..... ہتھاں دے ہار

تھیندے

اسلم دے گل ولائی

میکوں آدھن ست سرائی

ملتان دی وارڈیکھاں

پر ہلادامندر..... سواستیکا سامب جی..... میراں کنگ سوار

سورج دیوتا شمس دے روپ اچ

بڈھلہ سنت سوالی..... سورج گنڈ ولاواں

پیر عنایت..... موسیٰ پاک شہید..... شاہ گردیز دوں پھر داں

ہر پائے سے اُن سو ہیں لوکاں اپنی راند کھنڈائی اے
 میں آ کھاں کوئی اپنے لبھن..... میں آ کھاں کوئی اپنا لبھ
 میں آ کھاں حق بہاول حق..... اٹھی یار مظفر
 یار جمالؔ شیدی لالؔ توں وی
 سارے رل تے میکوں پانی چھٹے مارو
 میکوں پکھی جھلو..... میں مویا ملتان
 گولو میڈے مولن راج..... اسلم سورج بنسی..... گندن چندر بنسی
 ٹانواں ٹانواں ڈیو ابلدے..... شب رات کڈھائیں فی آندی
 اکھدی سو جھل و لو..... میں مویا ملتان
 گلیاں بندگی اے..... واپر تھی گھلدی
 پانی زہر بھرتے..... کتھاں چند رکھجے..... میں مویا ملتان
 میڈے شہر دے ست دروازے
 پاروں آنون والیاں..... اندروں گنڈی لاگھدی اے
 گنڈی شہر دی کھولن کیتے..... سنگت بھاکل گولن کیتے
 گالھ اگوھویں چولن کیتے..... گندن اسلم ڈوھلن کیتے
 ساہ دم دے اندر بھرنا پوسی

گھر دے بوھے رنگ تے اسلم
 اپنے ناں دی تختی لاچا..... ہک اچڑی کندھ ولاچا
 اپنے جٹے لنگاں اتوں..... لوتاں داچنبہ کھولن کتے
 چنبھے دے وچ چنبھا پاونا پوسی
 رل تے گاؤنا پوسی
 ”تھل دا مارو زبان منگدے
 وسیب اپنی سنجان منگدے
 سُنہپ جذبے کوں موت کوئی فی
 دھرتی کڈھائیں فی وانجھ تھیدی
 دریا کڈھائیں فی رستہ بھلدے“
 گوند رالائیاں..... سَراں دے بلھوں..... ساڈے نال الیدن“
 بیٹ ساکوں امان ڈیوے
 ماء دی بولی سُنجاں ڈیوے
 چنھاوڑ، روھیلے، تھلو چڑ سارے
 دریادی کندھی تے روز ملدن
 سانجھی خوشیاں سُر وی ہکو

گاؤں نچن دی رمز ساری
 میلے جھمر داروپ دھاری
 ڈیکھیں ہک ڈینہہ سانول جانی
 ایندھے اگوں نہ ڈھا لگسی
 کند اُنھیں دی وی آ لگسی
 دھاڑل انت بھگل تھیں
 ساڈے حصے داپانی پیتے
 اکھیں توں واہس سیم ہوسی پکھیرا پوسی
 اساڈے حصے داجیہڑا ٹکڑ کھس گدے نیں
 ساڈے کپڑے چھل تیں جیڑھا سی ڈتے نیں
 دُندوں پوسی تھڑکنی چھٹسی کمبڑیں لگسی
 ساہ گھٹسی قبضہ تڑسی
 ساڈے گھر دھالاں ہوسن
 وستی جھمر دول وجیسی
 مٹھڑے مٹھڑے بول ایسی
 جاگ سرائیکی جاگ سندھل ساوے بھاگ

پل چہاں تے چڑھتے گاسوں سانول! ہکوراگ
 جاگ سرائیکی جاگ
 اُن چتے نہ تھیسوں اسلم چھک تے ویلے داگ
 جاگ سرائیکی جاگ
 میڈے گھردی تاکی کھلسی
 ساڈا ہوئے لنگھ لیسن
 جگنو جگ راتے دے کانڈھے
 ڈوہڑے ہوسن قصہ چلسی وگتی ہوسی
 ویلاں ودھ ودھ تھیں ڈھیر
 موکل تھیں بھاکل پوسی
 گل اچ باہنواں پوسن
 ساہ اچ ساہنواں پوسن
 سنجہ سبائی تھیں
 سبھ رل تے منٹ ڈیون ویسوں
 ٹرسوں کوٹ مٹھن دی واٹ
 شاہ شمس تے بھورونڈیوں

سخی سروردا پانی بھرسوں..... تَنسی تَنس مریسوں
 چنن پیردا ڈیوا بلکسی..... سو جھل سچ و لیسوں
 جُگ جمال داسر مہ پیسوں..... اکھیں بال رکھیسوں
 اُچ شریف توں یار جلالن پرتائیں
 تُردیں پندھ کریسوں
 پورے شہراج اسلم رل تے
 یاربو ہاریاں ڈیسوں
 اپنی ریت تُریسوں
 یار اپنے دی گول وی اسلم
 پیاں بھار کریسوں
 کھڑے باغ و چھاتیں باہسوں
 اپنی ریت تُریسوں
 ملک ملہیر ساڈا..... پیلوں چنسوں آپ
 گلہاں منہ چٹو را..... ماکھی مٹھڑے تھوڈ
 لسی لونی ڈھوڈے..... مڑاں دی مندھ بھونی
 کندن دی کھل بھری اچ

سارے رل کھاسوں..... مونڈھے جوڑ باہسوں
 سوہنا سنگھار تھیسوں
 ایہو روپ رنگ شالانصیب راہوے
 خوشبو وسیب دی
 ساری بھل کمائی
 ساری سچ کھرائی
 میڈی دھج ہووے
 میڈے نصیب راہوے
 چُن کیاہ دی ساری اپنے پڑتیں راہوے
 ڈھیری کنک دی کیویں پہاڑ وانگوں سجدی
 کماند سوہنا پھسھڑے کوٹھے توں جھات مارے
 سریم تیج وچھی بسنت رنگ سارے
 میڈی بھل کمائی میڈے نصیب راہوے
 پر کیا کراں لٹیرے
 آبادکار سارے
 میڈے رنج وسیب اچ لالوں وھیندے آگن

بڈی دل وانگوں افسر بکا ر خاص
 پٹواری نال رل تے فصلانہ چا گدے نیں
 کند وری پھرؤل چا گن ٹبردا کھاج سارا
 هکوساھ سُر کن صُحبت رواج سارا
 ڈاھکواں لہاتے بھوجن لپوڑ کھاندے
 روٹی چوپڑی داھک گراں بھریندے
 لسی سلون پانی هکوساھ پی گن
 قبضہ گروپ ساڈی زمین کھس گدی نیں
 مان کھس گدے نیں..... سُنجان کھس گدی نیں
 پانی وَنڈا یو بی..... دریا چٹ گئی اے
 ”ستلج ماس کھر نڈ
 لنگ اچون..... دل بُسکا..... چیتا یدھ تھیا
 ایندر کرہوں..... سوکھ پئی..... چیتا سُر ت سُوھیلہ
 گنج تھئی..... سُدھ کی..... سُوکڑ ساہ وَرینا“
 تھنج بھاگ تے چچر چڑھ پٹھن
 تھل دے ملوک ہاں تے جلماء وانگوں پھھرن

آبادکا رسارے مھن روہی آن اپڑن
 چک پاگدے نیں
 چک بناگدے نیں
 (ایہہ چک..... چک 47..... چک 76
 چک 84..... چک 86..... چک 92)
 چک مھن سارے یزمان وانگوں تھی گن
 حاصل پورتوں ٹر پو بہاول نگر دی واٹ
 روہی تھل سارا ”چک“ دی جھپیر اچ اے
 گُوڑھا وسیب کوں..... بوڑا کرڈتے نیں
 سچ دھج ساری تہذیب کھس گدی نیں
 آبادکا رسارے پیلک پیل وَٹھوھیں
 سُنجان کھس گدی نیں..... گنگا بناڈتے نیں
 چک پاون والے..... چک وساون والے
 اَنج وی اپنے دَنداں اُتے نیشاں مان کریندن
 میں تل وطنی لنگ مار ٹردا
 اکھیں پاڑ ڈیہداں..... چُھوہ مار باھندا

میڈے ناں دا گھر..... ٹوٹا زمین کیس نی
 سالیہیں سنگوڑ کیس نی
 جھگے اندھا تھی گن

گلی محلے سارے..... اصلوں اُجاڑ تھی گن
 بے تے چڑھدی چاڑھی..... مَچا بکین تَکے
 تھلے تے چوکڑی ہے موڑھے سنبھال پٹھن
 وٹ راہ بنیدی..... رلی وچھاتے بیٹھی

مونڈھے تے ہتھ رکھی کرسی پوتج آوے
 ریت گس چڑھی تے پیڑھی سجاوٹی

میں ٹالھی چھنڈک وچھائی چھاں تے بیٹھی سوچاں
 سندھل سُدھیر بخت تے وچھیا کھمبور جنگل

چندر چنہاں تے وچھیاں..... جھوکاں بیٹ بھریا
 دُبے ترنگ پانی..... نہراں نال ممو لے..... پگوں پُس پساوی
 پگھ پھلو پگھی..... گُکدے کبوتر

بھوری قمیض پاتے لالی چہک بھریندی
 ہیڑے وی نچ نچ تے سجن مناونے ھن

رنگ روپ دھاری تتلی وَجناں ہے گھرتائیں اپنے
 لالین چاتے جگنو گھروں نکلدے
 سنگت دے نال جوتے شام آن باھسی
 خوشبووی آگئی اے یاراں دا حال چاتے
 پر کیا کروں وے سانول! اکھیں اگوں اندھا
 رات کھاگئی اے رنگ روپ ساڈے
 خوش بختی ساری ساڈی بد رنگ تھی گئی ہے
 (وسیب کوں کیرٹھ لگ گئے)

میڈے بدن تے لوتاں..... سراج رنڈ راھندن
 گلہاں تے پت بیٹھی..... اکھیں توں لگ لاھندن
 گاؤڑ جلول تھیدی..... متھے تے وٹ باھندن
 صد مے سریر جٹھی..... مکھڑے تے جھٹ واندھن
 نیندر راج بھنوالی آوے خابیں دے وچ چکر
 سوچاں سون لکیراں..... سُدھ سر بدھیا
 نگ نموز سارا پیراں اچ اڑیا
 مندے کڈھیندا ڈاڈھا میڈے گھر وڑیا

اکھیں دے اچ ندامت منہ تے ہے کال چڑھیا
 ڈنداں ہیٹ زبان
 تے تالو تال چڑھیا
 میں جتھ کھڑی..... اوہ دھپ سڑی
 میں پیروں رانی گولاں
 پیل شربینہ دی چھاں..... بوہڑ دی تان درگھی
 بکین دھپ لکیندی..... ٹالھی ٹھڈ ہار ڈیندی
 ہوڈل دے پھل..... کچنال دی وڑاٹھی
 جھانباؤ ہانجنے دا..... نم دی نبولیاں
 جھولی گھمبیاں دی..... کھیسہ امبلیاں دا
 چنے دی حک گنالی..... پاتری رہنواں دی
 باجری دا مٹکا..... گڑ دی بھیلیاں
 ڈھوڈے بھری چنگیر..... مکھن دی واتری
 کھم جوڑیاں دی..... چھج پھنڈے ڈڈے
 سیرا پرات بھریا..... آجھوں دی مٹھ بھڑ وڑی
 گٹ کٹورے ککو..... رو دی بالٹی

میں پیروں رانی گولاں
 ڈیکھاں چدھاروں کجھ نی
 حک میں ہاں حک اے گندن
 کجھ بت توں نکھڑیاں ساہنواں
 ستلج یار وچھڑیا
 حک اسرا ہے تیڈا..... واہندے چنہاں دے پانی
 روہی نچدی ڈاچیاں..... تھل دھر کدے ڈاند
 تھلو چڑسوہانپنا اے
 پنھا وڑچوہانپنا اے
 سندھڑی سنگھارویں ہے
 دمان اپنا ہے
 چھل تے بیٹ اوئیں..... لوک ریت اوئیں..... ٹردے میٹ اوئیں
 ول اودری ہاں کیوں؟ ہاں کیوں پھٹکدے میڈا؟
 منہ دا پنالتھے بوتھی وی بسکنی اے
 دل کوں بخار راہندے
 اکھیں توں خون واہندے

مَتھے تَرِ یڑیاں ھن..... اُچوَن ہے سوچ پَٹ
 (لنگ اچون..... دل بھسکا..... چیتا یَدھ تھیا)
 محلے دار اُوپرے ہمسائے ڈرتے رَاھندن
 خیر خیرات کیتے عرصہ دراز تھی گئے
 مہمان وی گھراں اچ مسکین تھی تے آندن
 قل خوانی تے ھن سارے ٹلر کھاون آندن
 کلاس فیلونال تعارف کروانا پوندے
 تعزیت تے وی ہُن بٹ کڑاک تھیدی
 دعائیں منگدے رَاھندوں..... مہمان گھر نہ آوے
 پُترنی کریندے..... بابل دا ھن ور ہنیا
 وسیب ایویں لگدے دیہہ پھر گیا ہے
 اے لُج پال وستی اوپری اے کیوں
 ایہہ رَھڑوئی تھیدی
 ساول بھرار کھلدی
 ”وَلَاں دی وَا لیاں..... اَندر کھ پو پلے
 پھُل بوٹے چھکدی..... پاہ پھلی پھتو کر

کنول چھک بھریندے
 ڈھنڈوں ڈھار ٹو بھے“
 گھا بُٹ سارے کونپلاں کڈھیندے
 ایہہ ڈاج ڈیپ ڈان اوپر اہے کیوں
 ایہہ سبھ سنگھار سوھنا
 اَن سُونہاں نے ونھے
 گھوری زبان چہرے..... کاوڑ گلو کنے
 لُوسی سریر کچھڑ..... بدرنگ ذات بھاڑی
 گجھاں وَا نگ ٹردے..... بھورے ماس مارے
 چھوٹی سرڑی والے پناہ گیر مُشکی
 ڈنگ ڈیھمواں دے..... وٹھوھیں پیل پاتی
 چچڑ دا ڈھڈ چاتی..... جلمماں دی ڈھیل پاتی
 بے ولس بھونکلے..... دَر دیلے آندری
 نانواں دے شو کنے..... چُونھل زبان دے
 گالھیں دے کاتری..... گوڑے پھلوک مارے
 محبتاں دے ڈاتری

پلو تے سچ کرن ساول تے نچ کرن ویناں تے کھچ کرن
 سبھ جاء تے انہیں دا قبضہ ہر شے تے انہیں دی مہر
 واپار سبھ انہیں دا اگوان منڈیاں دے
 تاجرت بوک اوہو تول بھن اوہیں دی
 شاعر ادیب اوہو افسری اوہیں دی دیوان بن تے بیٹھے
 استاد مولوی منبری اوہیں دی بھگوان بن تے بیٹھے
 راشن تے اوہو باہون کٹوتی آپ لاون
 ٹکراوہو ونداون گن منج وی ہے اوہیں دی
 نوکراں دے مالک آپ پیر واڈھی رسہ گیر سنگت
 دُوغزے اوہیں دے ہتھ اچ
 وَاہنور اوہیں کچھائے جال اوہو سٹن
 گندے اوہیں دے ہتھ اچ گنڈی اوہیں دے کول
 لاوا اوہیں وچھایا تازی اوہیں دے اگول
 ول وی یار اسلم گندن نی مرسی
 جھوکاں لڈ بچیاں نی نو تک پھلاں داسہرا
 اوہو چہاں میڈا پتن تے اوہو لٹکے

روہی سنگھار اوئیں ہر ناں دی چو کڑی تلوار جھنڈ پھر دے
 تھل دے ٹپیاں توں رنگوراں لہندیاں
 تتر پھلو رکھین ریت بھاو نی تے
 پنچند اوئیں سہہ بالا
 غازی گھاٹ اوہو
 دیرہ پھلاں داسہرا بیڑی بیہہ تے ٹھلدوں
 پٹکا اوہو فریدی اجرک سہاگڑی
 اساڈی جھولی بہندے
 مونڈھیاں توں لہندے
 سانول یار فرید میراں شاہ سوار
 (پتراگوہیں ڈکھ چکھویں)
 ہُن سچل بلوگنڈے شینھ جے جوان تھی گن
 مٹی چم اکیندن دھرتی ماء سٹیندن
 جگ جہاں الویندے ستری لکھیندے راندن
 پیودی پگ پیڑھی سندھل سُنجان پھر دے
 امڑی دی چکھ پیڑھی سو جوان سنگرے

لنگ ویرٹھ چھلے..... اوڑک نشانیاں
 مٹی ملوک بھورل..... گندل دی ساگ واچھی
 میڈی ساہ دی ہیل..... میڈے خواب پگڑی
 ایہہ ست وسیب رکھے
 جھماونے دے رنگ
 سانگی دی چیرکھ
 چڑھوے دے ڈوہویں ہتھ..... درکھان درتے بیٹھے
 پگھ موری..... پاولی سجائے
 ایہہ ست وسیب رنگ
 تھوڈیں مساک تھی گن
 گاہاں گلاب تھی گن
 مہندی مٹھ بھری اچ مندریاں تے چھلے
 تھیوے ست نگی ڈھولن دے نال ولے
 گناں تے پینگھ پاتی والیاں دی الھر
 گل دا آرھ تھی گن
 شہر یا تھی گن

ایہہ ست وسیب رکھے..... ستی دی دھجھن
 شینھ جے جواں میڈے..... منی پورناڑی
 ڈانداں دا ہک وہارہ
 شٹیک بکریاں دی..... اجڑ ہزار بھیداں..... گلھے سر چریندن
 ہاڑی تے ہاڑ چڑھیا..... ہتھ ڈاتری تے..... بھریاں بھریندے
 تر یا نکل چھج چھباڑی..... سٹے لاپ لکھ..... گیہا پھوک کڈھن
 وڈھ گن چنڈے
 دانیناں دی ڈھیری
 بھوں لب کھڑاں
 شینھ جے جواں ڈیکھو ست ہلے مریندے
 ہک ہتھ نال..... میڑھا گھیل ٹردے
 ترشول وانگ الرے
 بھڑکی نہ مول کھاوَن
 سمھ کوں امان ڈیندے
 گن بارھاں وندے
 چاندی سنھ چڑھائی

شہنہ جے جوان ڈیکھو

گولیاں بھر بندے..... وینی تے ون تر وڑن

باٹھے کوں بھن تر وڑن..... ملہن دے کن تر وڑن

اٹھ دی مہار ہتھیں

جھوٹے کوں جھٹ پلہا وں

جک ہتھ نال ڈاند چھک جھلن

منڈھی ڈاہ منی گردن تے بھک جھلن

کھسہ چھک مارن ناگ شوکدے

وٹھوہیں مکول سٹن

پھو کے نال ڈینھوں اپنی موت مردے

نہر کوں بدھ بلا ہوں..... سوڑ ہے ٹنگاں ٹولی

ش وٹھج آوے

شینہ جے جوان میڈے..... ساہندے نی ڈکھ میڈا

موندھے تے چا بلا ہوں..... ست وسیتاں پھر اوں

لکھ نال سیتی دریادی سیرھ ٹھلدن

تلی تے رکھ میکوں بیٹ دھج ڈکھا وں

ساہ جھن کے یار میکوں

ست کوہ بھج ڈکھا وں

شہر یار میڈے چپ نی ہُن راہندے

چندر کوں پکڑ دن اندھارا گھپ نی راہندے

جگنواں توں پچھدن

کیہڑی راہ کھکھر..... کا ونی دے ٹھنگ

گجھاں دے منہ کوہاڑی

چیلان دی چیر پھاڑ

اقبال دے شاہین

شیر (ن) لیگ دا

شکرے عربیاں دے

پیراں تے گنڈیاں دے ونھ

پا پر وں گندن..... تکلیف پُس وڑی

ہتھاں تے چھال پاتی منہ تے کالون

گٹیاں تے نیل ڈیہدن

اکھیں بھر وڑ رتیڑ

سر پیڑ کو سا..... لو نیاں تے چھک

سنی سبیاں متھے ولیٹ رکھوں

درداں دی پو نچھ پو ہل..... ڈکھاں دے جھاترے

ساہ سیک گھو گھا..... تھو ڈر کھر نڈ

لنگ وس مجھیہ..... رڑ سریر چھٹے

گلہاں تے چھانویاں

پت ماس ملے..... چگھ وی عذاب رلے..... مکھ ماتا ماری

پکاں تر ہوں بلدن

ناساں دی چھک ماری

نوح تر پوندی

کنڈے دی گنج لاہندی

چاٹاں دی ماری گتھی..... پٹھ تے پھل بھری

گوڈے لتان مارے..... پیرے نہ پیر چاون

شہر یار میڈے چپنی ہن راہندے

پچھدن..... کتھاں ہے کھوہ ساگا

جھلر شریہنہ والا..... ساوی بکین کتھا اے

سریم دی پیلی پھلر..... گل خیرا گا چرا

ہوڈل دی مٹھی موہلی..... پھلوں اڈان کتھا اے

(اسلم دے سارے ڈکھ کھمب کھمب تھی گن)

ہن شہر یار میڈے..... سچل بلو نگرے

سانول فرید شا کا..... پنوں رانجھو باشی

ایہہ سب میڈے ”امیرے“

میڈے مول راج..... سو بھو گیانی سوچاں

سارے سوچ سنہل..... بھاگے بختاوری

حق سچ الا کریندن..... گھن چور پانوری

منصور گھر جگارا..... خوشبو وسیب دی

گاڈی دی گالھ سندن..... منظر دی ٹور ٹور دن

ارشاد سندھ سیرا..... اشوال تھی گن

اسلم دی چپ جھونی..... واگھا جھم ٹرے

رسول پوری عبداللہ کتاباں لکھ الیندن

جگ جہان تھیندا بھٹی کتاب چاوے..... ملوہیا شبیر دی

فرزند گجھ الاوے..... کانجودی کھول چٹھی

بُوہڑ وی چند وارے..... نظامی دی سچ گھرائی
 ایہہ ست وسیب رکھے..... چڑ تے حکیم باہندن
 درداں دی موہری وٹھی..... سب ہک زبان تھی گن
 اپنی واس ریت..... وہاگ سُن پکاؤں
 موج گڑھ جُلوں..... جلیل پور پھرو لوں
 چپہ، گٹھ، گرہ..... ملتان دا اگھالوں
 ٹھیڑھ گول پٹھوں
 جھار جھن کروں
 سوکھ ست وسیب دی
 ڈکھ پھول پھاک..... جھک جھون بھاڑی
 چاڑھی چوکا ٹھکھولوں
 ہُن تک دا پورا قصہ..... تال تڑ بھروں
 نوبت الاتے ڈیکھوں
 گالھیں دی مکھ ماکی بتال بھر کھڑاؤں
 لفظاں دے گل گلاب مفہوم رات رانی
 لڑیاں پرؤتے سہرے متھے ملال کھر چوں

چو لے نیل ناری سیپ رنگ بھڑو
 اکھر علیل سارے اوشاک کر کھڑاؤں
 گالھیں کھار دھو تے تیناں بھر کھڑاؤں
 حکمت ساری چن تے کھیسہ بھر گھنوں
 جھمر دھال ساری نعرے سبق بناؤں
 رل تے بھر بھرائی سانجھ سُر کروں
 سنگت دی رک مانجوں..... بھال پت وچھاؤں
 وسوں وی لوچ رنگوں..... ہماچے تے پڑ سنگھاروں
 سمجھ مہاندریاں دی بیٹھک کروں کراڑی
 اگوان گدی واء..... چکھوں تندیر لگے
 جڑ میل ڈیکھوں..... میلہ تریہہ ڈیہواری
 وستی وستی تڑ دے اکھر وندال واروں
 سالھیں پھلو سارے متنام کڈھ کھڑاؤں
 پلکاں تے روز چڑھدے، ہنجوں حریص پوتے
 تا لوکوں تھن مریندی آہ کڈھ تے ڈیکھوں
 دھڑکن دی تال تلویں ڈھولک دی واگ چھکوں

طُوق پندھ ویسب دے..... نیل چھک مرتبے
 جھوکاں ہے چھو ماری
 کوٹھے بھک بھرتے
 در دھک مرتبے
 تانیاں تے ٹھڑکی..... پھانک جھپیر بندرے
 گلیاں وی راہ ماری..... ویران راہداری
 گنڈے سول کھلے..... سڑکاں کوں تاہ ماری
 شاہراہ نظر بندے
 چوک سبھ چوراہے
 ویل باک ماری
 فٹ پاتھ اُدھڑے اُدھڑے
 مکان چھوڑ سارے
 گندھی دی واٹ جلوں..... بیٹ واہ پھلوروں
 تھل دمان روہی چہاں سندھ تلج
 ستھر وچھاتے پکی
 حال بہہ ونڈاؤں

سرتوں پیڑ ساری..... جھورے جھپیر کڈھوں
 ساہنواں توں ساریاں آہنواں
 پکھر پیڑ کڈھوں
 چھمی چھنڈ کڈھوں
 ڈکھ چھن چھٹوں
 چھاں چر ولیٹوں
 چھان یور کڈھوں
 چھج چھڑ کھنڈاؤں
 چندر چوڈھویں دا..... ڈیوے وٹ بناؤں
 جگنو تاریاں دی جھ صجائیں نکھرے
 اکھیں دی جھاٹ پٹ..... راتیں کوں گھور ڈیکھوں
 سو جھل دی واٹ لیکوں
 متھے توں نور لاھوے..... تھوڈ چمکنی
 سویرا ست ورھیا
 گلہاں دی چاننی..... پوپا ترؤنک مارے
 ہسی دی لاسری..... گوٹا تڑھ تڈیا

سیپ کان کند
پتل دی گھا گھری چیل رنگ چڑھی
لاچے تے مورٹھپہ..... یو چھن چانری
گھسے تے پھل اُبھاری
سچے موتیاں دی سیپ کان کند
دھرتی دا سوجھلا
نیں ندی دی ٹور
لیکھ بخت بھریا
واندھی ورت تھاروں
اندھ کاڑھ کڈھی..... پنے تے چھاپ رکھوں
سوجھل دی واٹ لیکوں
کھوہ تے وچھا پدھروں
پانی دی پُس ویڑھی
گدی وا دا پھیرا
مالھ پیڑھ گاوے
چکل آریٹیاں

بدل نیڑ وَاگوں پانی پدال وَاہندے
بھل دی گھم بترے..... ساری ترال کڈھوں
پاڑ چھ بھروں..... پڑ بھروں..... نسار بھروں
گھو پے لہاتے ڈیکھوں..... مٹھڑے چہناں دی ٹور
سندھڑی دی سک ولانی..... ستلج صلاح کریندا
گجھ پار ڈیکھوں اُروار ڈیکھوں گجھ ٹھی مار ڈیکھوں
گجھ جھاتی ماروں پتتاں تے گجھ پاکپتن در ڈیکھوں
پتتاں تے کلے..... کاٹھی چو نبھ لاہندی
بدھی بیڑیاں..... موندھ مارے ڈونڈے..... چپو چرانند سیوی
گھو پے لہاتے ڈیکھوں ملاج وَانجھ والے
ٹوکرے بنیندے مُصبر مہا گنے
وان وَاٹ رکھیندے..... منج گٹ ساری
پڑ چھے ملوک وَاوندے..... بھو ترے پُسا وَاں
کانیاں دی کان کڈھن..... پتل وَاگا رچا وَاں
پانی اچ راہندے تر سے جھیل مُور
کندے تے بہہ ڈیکھن چندر چہناں دی ٹور

دُکھ دُھانج گاؤں
 ”میڈے مٹھڑے چنہاں دے پانی
 میڈی وستی دے نالوں لنگھدیں
 وسیب مینہ دیاں دعائیں منگدے
 میں چپ تیکوں واہندا ڈیہداں“
 چندر چنہاں دی سوجھل..... ساری سنبھال ڈیکھوں
 ٹھلدی بیڑیاں اچ مورکھ نی واقفی
 آلاوی اوپر اہے عنوان اوپرے
 ساول کوں اکھ اچ پاتی آریاں کلیندن
 امب کر یہہ لکر..... ٹالھی ٹو بھوتری
 پیل شریہہ چھتری..... بوہڑ دی گھاٹی چھاں
 جھنجھن سوڑے لالیاں
 جھانے وڑاٹھی گھی
 ساول دامل مارن
 مٹے دی مٹ اکلندے
 جنگل دی اوڑاڈھ اچ..... چنیاں دکھیندے

کاٹھی تے رکھ کاٹھی چتا دگیر باہندن
 میڈی ملوک مٹی
 گد ری بھر یڑ ریت..... ملتاننی گا چنی
 ڈیہل، ڈہم، ڈھکڑ
 گس چکینی..... بھٹیاں بناون
 میڈے بیٹ بر دی ساری سریر کرکل
 نکھ و ساکھ دی..... مٹال بال رکھن
 ساہواں دی ست گرمی
 پگھ بھوں دا نگھر
 بھاگل اسیس پوری
 ٹو بھ لنگ دکھدی
 مکھ سوڑ ولینا
 دھستہ تا ولانی
 شریر ڈودھ گدے نیں
 چدھاروں بونگل..... دھوں چوہانتری..... باس بے وجودی
 بک بھری اوباسی..... نچھ نچھ تھیدی

گالون دی پھچھ..... اکھیں اندھار بھریا
 ساہ چھک گھنوں..... گھوگا ول وی آندے
 نیندر پٹ گدی نیں..... راتیں ولا گھدے نیں
 خواباں دے تن توں سارے کپڑے لہا گھدے نیں
 فجریں دا ہاسرا..... لور کھل چوھی..... مچکان گھس گھدی نیں
 ڈکھن دی سرسراں
 پا سے پدھار لنگھدی
 راہ رس گھدی نیں..... رھن رکھ گھدی نیں میڈی واس نیستی
 پناہ گیر مشکی راہواں مل تے پٹھن
 ٹھل دی بیڑیاں اچ مورکھ نی واقشی
 رنگی بیڑیاں کوں رسے مرتج گن
 ونجھ ڈانگ چونگی..... چوچو توج گن
 ستلج دی سپرھ راہندے ملاح وٹھج گن
 مائے دی پگ والے پچھدن چھول وٹی
 کونجاں دی جھون جھٹی
 مرغابیاں دی جھار

پونگاں دا چونترا
 بکھن دی جاتری
 چھالی سلارواہن..... بگیں دی وٹھ کتھ اے
 (پچھدن چھر کے دریا کیوں تھی گن)
 میڈے چھر کے ڈھنڈ مہا بے..... چھر کے کرن دریا
 میڈی دھرتی تس مٹاؤنے..... چھر کے ہرن دریا
 ایہہ دے پکھی پالنے..... ڈھنڈوں باڑ مٹاؤں
 ایہہ پانی مٹھری سیت دا..... کندھی چاڑھ مکاؤں
 ایہہ چھر کے چونڈی وٹ دے..... ساوِل گھوک جماؤں
 پکھی لاہون تونگ توں..... چنچل بھرے تارا
 کنول پھل کھلاوڑے..... گچ ساوے پترالا
 اتھاں بطخاں چوگ سنگھار کرن
 اتھاں کونجاں اکھیں چار کرن
 اتھاں ڈنگر میل وچار کرن
 میڈے چھر کے زور چہاں دے
 ستلج انگ سنگھارے

رَل باہندے سَت ندی تے

سُکھ سَندھل جاگ بھروں

پُچھدن..... اکھا نگارہ

پناہ گیر مُشکی

چہر کے دریا کیوں تھی گن

نیں کیوں سُکھ نہیں..... رنگین روپ دھارے

تُو بھے امیر پانی لوک سانجھ تھیندے

بُٹے تے چڑھیا بدل تریڑ تل کھنڈائی

منڈھار مُستی کیوں سوہنا سرُپ دھارے

وسیب کیوں اجرک رلی ویڑھ راہندے

پکھی سبھ گئے خوش لباس ہن

ڈنگر ڈھور سارے زیور پاتے تُردن

پُچھدن..... اکھا نگارہ پناہ گیر مُشکی

رنگ پور بھومی..... چَن چراغ بھریا..... زوار کوٹ مٹھن

چھبہڈ راند وند پٹ پھر وُل کیں نی

میںے کُکھ لکڑی تیندیل کیوں نی تھیندے

گھلا بُجاوین..... نگ جھریٹ کیں نی

سُدھے پوڑا نگلیں..... پھیرے مروڑ کیں نی

نیندر بھاؤں بھنوالی..... چند علیل کیوں نی

لگدے تیکوں واس ریت..... ملہی متاں مل گن

گدی وا دا پھیرا..... جُمیل تھی گئے

سارے گھڑولی رنگ جھب چیل تھی گن

اَساں سنگت یار ولائی سچ الیندے تُردوں

مُردی سانجھ ڈکھوں سُدھ ولیندے تُردوں

اَساں گلیاں مونڈھے چڑھدے

اَساں راہنواں راہ سنبھالی

اَساں گھنگری بدھتے تُردے

اَساں وُجھلی نال الاؤں

ساڈے چہرے لکھیاں نظماں

ساکوں سُنڈے جگ جہان

کُجھ کافی گاندے سنگتی جھمر مار لنگھدے

سَمھ اکھرتاک بھرتے

اَساں چُن تے وَرقہ وَرقہ..... کھاتے جھاڑ کتاباں
 سبھ ماہنواہان دھرتیجے..... اَساں بند رسالے لگھولوں
 اَساں نعرے مارا لکیندے..... اَساں خبراں بندے لوگ
 ایہہ سبھ گدی وا..... آدی واس بندے
 اگوان مکھ موہانے..... مورا کھ پتل پنوار
 مکھ مکھ و لپھی..... نو رتن سہا لے
 تاج سرتے رکھی منصور تھی کھرن
 قصور جمال بوٹے..... محبوب سد ولایت
 عزیز تھی کھرن حسن رضا تے فرحت..... سلیم شاد وی
 شمیم عارفانہ گفتگو کریندے
 گیان گمدے شمس..... محفل زمان تھیدی
 عطاء اللہ ڈیکھو..... بھارا آواز تھیندے
 ایہہ ست وسیب رکھے حکیم چاکری
 ملتان راج گڑھ..... سندھ نیل پوتا
 تونسہ بیراج پڈے..... ڈیرا پھلاں داسہرا
 غازی گھاٹ تھیندے..... لانگھے وستیاں دے

چھاوڑ کھار دھوتے..... روہی راہ پوتے..... دامانی چاہ پوتے
 سرکاں جنج چڑھیاں..... سلاری ویڑھ کھڑیاں
 پندھ پال سارے
 گن رس تھیندے
 پھیرے گلیاں دے
 ایہہ ست وسیب رکھے حکیم چاکری
 لانگھے پل والے
 موری متراں دی
 موڑ چاہ فریدی..... پتن سنگھارویں
 سوہنی واٹ پھلے
 چاڑھی چڑھ باہندے
 جھٹ پھلور سنگروں
 روہیلے راہ بھاندے..... کچا وے گن ٹردے
 سیت ست ہزاری..... گوج بھرتے کھلدی
 ایہہ سبھ واء پینڈے مونجھ مارڈیکھوں
 ایہہ سب راہ لیکے..... متھے بگھ راہندی

سُدھ ساہ رَلیندے..... بھل پھلو ر بیٹھے
 سَنکھ سُدھ ہار پدھرے..... چھاں گھلا ر گھڑ دے
 سِر تے پگ ویٹی اسلم دے بھانہ بڑے ہن
 اُوکیری چا بھڑے ہن
 مِتراں دی سَت ودھائی
 سوہنے مَت سرائی..... جان وند سُدھ ہارتھ
 صوفی صوت وندے
 تیکھی واٹ رُدے
 رُدے دی کند تھپ
 دُر مَلوک چڑھدی..... تا نگ تَر مُکاوے
 چو بارے چڑھ چھوہریں..... مُسکان مُٹھ کرن
 گنڈھ کھول تا کی..... سَجن سُنجان تھیندی
 بُوھے اُونگھ تَر وُرن..... تَر پال چو کھڑے
 کندھی تے سَچ کھرن..... بُوچھن قیصری
 وستی دھوتی پُوتی..... عید بن کھڑے
 بُوھڑھیٹ سگنا بُوہار پھر وَنجے

گھڑیاں تے تھیس و ہانے سَنبھل بھر تیجے
 رلی رنگ سارے سوہنی وچھ کرے
 سَت وسیب رکھے جُو تے حکیم باہندن
 سَنگ وسیب سنگتی..... پوسٹر سَنجالی..... بینر دھج اَلیندے
 رومال گھن فریدی..... ونگ باہنہ چڑھاوے
 جھنڈیاں چھٹیندی منادی آگئی اے
 تَرنگا تل وطنی..... لَلکار رُوپ دھارے
 جھنڈے پھلاری پھر دے..... جھک زبان تھی گن
 ”تھل دامارو زبان منگدے
 وسیب اپنی سُنجان منگدے“
 زبان دی کرامت..... سنگت نہال راہندی
 حال چال سارا سُدھ رسلوک تھیندے
 سدھ چاونی اے جیڑھی سُنجان ڈیوے
 اکھیں دی اندھ چُن گھنے اندر دی کالون
 متھے توں بھوریاں..... شر مندگی دی لہر
 کاوڑکوں ڈھا لگے..... کلمے خیر دے الہام تھی تے لاہون

دُکھن دی مَسْت لُوری..... خوشبو سُریر ساگی
 ٹیپیاں تُوں لاھندے چھلے..... ساون دی ساونی دی
 ساول چُو دھاروں دُیکھوں
 گانواں دی چُو کڑی
 منجھیں دی ہک مہاگ..... ہر نہیں چھا نگ دُیکھو
 اٹھاں دی سو قظاراں
 ہزار مَن مکھن..... کھیر مٹ ملانی
 دُودھ ست سبیلان
 ادھ وَلوڑی لسی..... گھیو کھٹ کڈھیا
 ماکھی مٹھل چُوری..... کَلو دا ٹین بھریا
 ست وسیب چُھو ہریں دُولی چوتج آنون
 گچا وے لڈتج آنون..... صُحبت دا آرھ تھیوے
 مانی مندھری..... بُلر سیکواں..... پُھلکے مکھیج آنون
 ریہڑھا بھرتج آندے بھوری گھنڈا
 ست وسیب رکھے جُڑ تے حکیم باھندن
 شام کُٹھ سَنگھارے..... سچھ غروب لالی

لالین بالی
 چند رچدھاروں سُو جھل
 دُپوے ڈال بدھی
 جگنور قاص وانگوں ایکی مینوالا
 سُو جھل دی رنگ رونی..... خواب سچ کرے
 تارے جُڑتے بیٹھے..... جُھمکے جمال وندے
 ریتڑ وچوں نکلدے..... لشکاریاں دالاسر
 پُٹے طُور وانگوں نُو رُو تھیندے
 چندرا پنابو بن پورا وار دُیندے
 تارے کُٹھ کرتے کہکشاں بندے
 رات تھی کھڑے پنچل سویل وانگوں
 ست وسیب رکھے جُڑ تے حکیم باھندن
 سُدھ سُدھار گھنسوں..... سبھ پدھار گھنسوں
 مٹی پھلور گھنسوں..... اپنے چور گھنسوں
 واگزار تھیسوں
 قبضہ کار تھیسوں

دھرتی دھول دھوتی پورا تنہا گھنسون

تو قیرپگ پتھاری..... مول راج نیتی

سُجناں پُر وقاری پورا وقار گھنسون

دھرتی دُون تھیندے

پیر رکھ اُساروں

گھر چکینی دے

روہی ریت تھیسوں پیرے پچھان ہو دے

لیکوں..... بدھکا..... شیدن

پھکریاں مُکاؤں..... کرڈکانے گول کھیڈوں

گُوڈیاں دی پٹھ سدھ..... پئی گھرچ گھرڈوں

بُوریاں کھنڈاؤں

اُونچ نیچ کھیڈوں..... گولا چھپک

لُوکار وَٹ رکھوں..... گتھی تے ہتھ رکھوں

کالے چور پکڑوں..... بُھورے کون ہتھ ماروں

گھپراہ پھتتا..... مُشکی شوکدا

گردن توں وَٹھ ماروں

واہنور وچھاتے رکھوں

سُو رکھوں کماندوں

رِنڈ چُن تے سارے چڑ لہاؤں تھن توں

دھونی دُکھاتے رکھوں..... گھکھر دی کھیکھری تے

پچھو مندھ ماروں ہیکڑی ڈکھیندے

جَلماں ٹلک لہاؤں ملوک ماس توں

سَمھ وسیب ویری گول پھول وَٹھوں

گھوڑی پال رقبہ..... بکری پال ڈیکھوں

روہی وَٹ تھڑ دے..... آبادکار بھاڑی

تھل وَلیٹ پھر دے..... جگے جگنی والے

پکتھی مار پٹھن میڈی زمین تے

قبضہ گروپ گُنیا..... جریب چا تے پھر دے

تھل ترنگ تانی..... ست رنگ دمانی..... رَل رَلاکروں

سچ صلاح کروں

حق الاکروں

کٹھ ولاکروں

جلسے جلوس دھرنے..... وَل وَل ولا کروں
 بیٹری ملاح کروں..... سبھ شاگرد سانجھ
 کامریڈ سنگتی..... بھگت مہان پدھرے
 گل وقتی کارکن..... ہم خیال بدھلے
 لکاربَن تے نکلوں
 وسیب پگھ تھیوے

ڈیوے توں ڈیو ابلدا..... سبھ اکھولکھ تھیوے
 سوجھل سوہنہ پھلورے..... محبوب اکھ تھیوے
 خواب وند کروں..... راتیں کوں ردھ سوہنے
 پریت گنڈھ کروں..... چٹے ڈیہنہ نکھروں
 ست وسیب رکھے جڑ تے حکیم پٹھن

بھنگیاں دی توپ کیہڑا سر چٹے..... بکوشہرا جاڑے..... مظفر شہید کیتے
 گرپان ڈوسرے کیہڑی گنڈ چیری
 دریا ست سرائی..... کنیں ویتج وٹ کیتی
 تس بھر ڈتی نیں میڈی حیات اچ
 سونے دا شہر میڈا ٹھیرھ بن کھڑے

دھرتی ماء دے زیورات کیڑھا چا گیا ہے
 سوہنے بُرج کوں آج خونی بُرج آدھوں
 امن دی جل مایا..... دھماکے تھی کھرن
 ونجھلی دے مُنہ تے کیس پیڑ بدھ ڈتی
 چھاؤ جھم پھیرے..... کیس مُندر ڈتے
 جھومری سارے پگھرتوں پس تے ٹردے
 سسی امیر دے پیرے بول تھیندے
 سوہنی دے مُنہ تے کیس دھاڑ بدھ ڈتی
 میڈے راجپوتو..... میڈے کیہل کٹانو..... میڈے بوہڑ سیالو
 هُن دھاڑ نی نکلدی
 دردساہ نی ڈیندا
 گنڈ نی دھپ بھلیندی
 تریہہ چند کڈھیندی
 تھل دی سُنج مریندی
 هُن گاں نی کھیر ڈیندی..... پے نی پس لیندے
 منجھ نی پھل چیندی..... گابے نی چس لیندے

میڈے راجپوتو..... موسم ہے گالھا گالھا
 بدن کب کڈھی..... پلانگ بھر فی سکدے
 ہوا اچوں خوشبو بے ہوش تھی تے ڈھاندی
 صجائیں ہُن دُوپہراں شام رات لگدی
 موسم بہار وچھڑے ساون سریر سوکڑ
 مَن مکھ ماندا

ساہ فی ساتھ راہندا

راہ فی راہ ڈیندی

میڈے راجپوتو

میڈے نگ دا تیل

کالی گن دی دُوری

وَنگاں پورھے دیاں

کپڑے پچاہ لڑدی..... رنگ پھٹ پوندے..... سٹھن جھریٹ گھڑدی

یوچھن دے وینکیاں توں ڈیکھاں میں وات ماری

دانیاں دی جھولی

لَسی داہک منگر

کپاہ دا بارھواں
 چھج و صلاں دا..... مَرچاں دی ہک گندوری
 رواں پرؤن پاتے..... مُنگی دامٹھ بھریا
 یوچھن دے وینکیاں توں ڈیکھاں میں سالھ بیٹھی
 سوجھل کھم کھلاری..... روشن لکیر تھیندے
 مکھڑے تے سوہنے تل..... اسلم فقیر تھیندے
 دُھپ وی چھن تے آندی

ڈیہنہ چو لے وانگوں چٹا

چھاں چھیٹ لگدے چٹی چاڑی اے

یوچھن مُونڈیاں تے سویل وانگوں ڈسدا

سوجھلا ہے اسلم دَرشن وسیب ڈیندے

وینکے اکھ دے..... سوچ سُدھ ولیندے

پنل پریت رکھی..... آندے الا الیندے

ڈیکھ ڈیکھ تھردی گندن دی بھاگ وانی

ویہڑھے جوڑ رکھے سریم دی ساگ وانی

جُوڑ تے گھر راہندوں..... وستیاں بنیدے

جٹھاں تُو ر رکھوں اُوہو راہ بندی
 راہنواں رَل تے جُلوں ڈیکھوں قلعہ ڈیروار
 میلہ چنن پیر دا ڈیوے بال ڈیکھوں
 سورج گنڈ سارے اُشان کرتے جُلوں
 بُدھلہ سنت ڈیکھوں پر ہلا د ڈیکھوں
 نانگ شاہ ڈیکھوں تلوار شاہ ڈیکھوں
 ظاہر پیر ہے پیراں غیب ہے
 بہاول حق مظفر شہید تے ست سلام و اُروں
 انگ امان ڈیندی ولا مار ڈیکھوں
 چہناں دے پُل تے اسلم خیمہ زن تھیوے
 مُونجھ مرے..... اسساں کھل ڈیکھوں
 تا نگ تتی دے پیر سڑن
 اسساں عشق دھال کر بندے
 اسساں تڑدے مست قلندر
 رنگ رانجھن دم دے اندر
 جٹھ پنوں اکھے جھو لے لال

اسساں بھکت بھرے
 ساڈی سہون جَنج چڑھی
 اسساں سہرے ٹھاٹھ چڑھائی
 اسساں گانھے بدھتے تڑدے
 اسساں گنڈھ پریت بدھاوے
 اسساں گھارے بہہ تے دھانوانے
 اسساں بجھے انت لہاوانے
 اسساں نوں کپڑے پاوانے
 اسساں پگ کھڑے
 اسساں جگ کھڑے
 جٹھ پال پئی امب خوشبو ڈیون..... تڑک پئی خربوزے
 ہندوانے گلہاں لال کرن
 کنوں چس انگوری
 بھروں گڈوی پیلوں پکیاں دی
 چُن دُوکے پنڈ سوار..... پڑ جھے ترونک بیٹھے
 سبھ سنگتی آن بھرتے

اَساں پدھروں مان بھرتے
 ساڈے ناں اچ خان بھرتے
 اَساں قصے ٹورنے بیٹھے
 اَساں حال ونڈاؤں لکھ واری
 ہاں دا بھار لاہو وے..... اُنس آس پاوے
 اَساں پگ گھڑے
 اَساں جگ گھڑے
 جیہڑی فال کڈھوں سُدھ تھیوے
 جتھ جھلے مُند ریاں منگل سوتر
 چنے چیرھ دے پونون
 دید بھری نہ تر سے
 اَساں بھاگل پاتے بھلدوں
 اَساں جاتک جٹ کماؤ
 اَساں سیت بھڑے پنساری
 اَساں دیرے پدھری راہ دے
 تنگے بھرتے آندے پھٹی کپاہ دے

کنکاں دی بوریاں گن گن دیوان تھکدے
 گرہ مگولی شکر..... گودام دھک بھرتے
 گھیو ڈول بھریا..... ماکھی دیاں بوتلاں
 موہری مٹردی ڈھیری..... چنے کاہلی
 چنے دی اڈلگی..... وہار کھیر دھوتا
 ستلج دا روپ سارا..... سندھ سروپ پوتا
 روہی دا تخت بھاگا..... چنہاں دی شیرنی
 تھل سریر ساگا
 ونگا رسہ دمانی
 پگھر تھلو چڑاں دا
 مت بیٹ واہی
 سوچاں سلار واہن
 رت ست سرائی
 سب کچھ لڈتج ویندا..... سدھار لائل پور
 رنگ ست وسیب دے..... پراٹھی روٹیاں
 تھند ساری چوری گجرات ونج چڑھی

مہندی میڈے سر یردی لہو رتھ چڑھی
 ڈاج ڈیپ سبھ میڈا..... لہو رتھ چڑھی
 ڈاہ من گلاب میڈا
 ڈیوے وستیاں دے
 سر ہوں بھرے چراغ
 جھمر دھال رنگ چڑھے..... چترنگ کراس تے
 سنگ سبھ ملنگ
 پیروں رانے فاطمی..... اسلم ملاستی
 بادشاہی مسجد توں جتنی چو اکھڑے
 کافیاں فرید دیاں..... ملتا نیکر دی ٹھمری
 ڈدھڑے غزل قصیدے
 فلکے دی وگتی بازی
 بھکر دے جھومری
 گھوڑی شہر فرید دی
 زاہدہ دی گرگری
 کاشی گری دے رنگ..... ہنر مند سونہ

اوکیر ساز جڑے..... لکڑ دی چوب چاب
 سلہاں دے نیلے پھل..... اٹھاں دی کار ونگ
 حافظ داسوھن حلوہ..... گھو یا خان پور دا
 ڈو کے شیر شاہ دے..... بجے دی پنڈ ساری
 سب کچھ ونجا گھڑاں..... چترنگ کراس تے
 منت جلال پور دی سنگت رسول پور دی
 گچھ یار خان گڑھ دے
 ہم نوا بہاول..... کیف جام پور دا..... ارشاد تونسوی
 ایہہ چند جان ساڈی..... نورا کھ بھر تے
 مسکان گلھ چڑھی
 سبھ کچھ ونجا گھڑاں..... چترنگ کراس تے
 نورست سرائی سارا گھس گھدے نیں
 رات لکھ ڈتی نیں..... جیندی سویل کوئی نی
 شام پوہ والی
 جتھ اکھیں دے ہنجوں بناواں بن تڑن
 سوچاں صلاح سپنے

پُھلاں تے تتلیاں کوں
 گھگھوٹوڑے بنا ڈتے نیں
 زیور سنگھار سارا..... لباس بُسکی دے
 ونگاں دی چھن چھنی..... ہار نولکھا
 جھانجھراں دی ٹھمری
 گھگری سنبھال ولدی
 گانھیاں دی لَش پَش
 پراندے نال رُدی چیل مُٹھ بھری
 وال چم الیندے گلہاں دی لالون
 تھو ڈرنگ مُساگی..... ڈنڈ تھوم چھلے
 کھل جَبھار تھیدی..... گالھ ہک دھڑکدی
 کالی رات کھاگئی جیندی سویل کوئی نی
 جگنو وٹھ گھدے نیں
 فاختہ دے پر وی کٹ گھدے نیں
 کبوتر اں دی کلیاں پکھ پٹ گھدے نیں
 بازاں دے مُنہ توں چڑے دے بدھنے لہا ڈتے نیں

چڑیاں تے لالیاں اچ ہوکا پھرتی گئے
 حال نہ وٹدا ون
 رلے نہ پکھ پا ون
 روئی تے پھنڈ نہ باہون
 آہنیں دے کتے چُجیاں اچ لکھ نہ پا ون
 رات پوہ والی..... ڈیہہ ہاڑدا
 عمر قید مل گئی ست وسیب کوں..... اندھارے اکھ بھریجی
 آساں نی قید تھیوناں
 آساں نی نیل پا ونے
 آو نیگرو ڈیوں مت وسیب کوں
 آساں نی سر جھکا ونا
 آساں نی طوق پا ونے
 آو نیگرو ڈیوں پت وسیب کوں
 نیزے تے آگیا ہے
 سچھ بھاء بلیندا..... سچھ بھاء سٹیندا
 آو نیگرو ڈیوں چھت وسیب کوں

اَساں نی وانجھ ڈیونی..... اَساں نی نیل پاوے

مَتھے تریڑیاں..... اکھیں نہ رین پاوے

روہی سُنجاں میڈی

سُنجان مَت بھریگی

پیار پَت بھریگی

چندر جتھاں اپنی اکھیں دا نوسارا

ہر رات وار ڈیندے

تارے سبھ جُو تے سوجھل داروپ بندن

اسرار ست جہان دے روہی سروپ بندن

چندر چاندی ایچ کتی ملوک راہنواں

گندن دے گھر دُوں ویندن

ساہنواں کوں چھک ملدن

بھاگل گئیڈ تیج گھر دن..... ست سرور پوندے

سبھ وستیاں جگارا دھڑکناں دا ہوندے

سالھیں تے چٹ پدھرتے..... پے تے تُو بھیاں تُوں

ٹالھی شریہ دے تلے

گُجھ وستیاں دے وَلے

جگارا ضرور ہوندے

چندر چاندی ایچ پگھی چکور ہوندن

گندن تلور وانگوں..... اسلم وی مور وانگوں

جھمر ضرور پیندن

کاوڑ غور غصہ چندر مار ڈیندے

سالھیں دے باہروں کافیاں دُوہڑے صلاح کریندن

ٹپیاں دی ریڑھ

ریڑ دی چادری تے

اجرک سہاگڑی تے

چندر مہاگڑی تیں اَن کے چکور لہندن

تھوڈیں تُوں لیہہ تڑدی

گا لھیں دے نال کھل وی

مُساگ ایچ لیردی

گالھ چول تھیندی

ہتھاں تے مہندی پھل گد لیاں کریندے

واسطے سٹیندے

اُنت تھی وَنجن مَنیوے دیاں گُلہاں لال

اُوشاک تھی گھڑے اُکھیں دا بھول پَن

راضی تھی گھڑوں چندر چاندی اچ

رُوپ رانجھنے دا ہیر وَنْ وَلیٹے

تھل کوں جھاگ تڑدے پنل دا واء جھلوڑا

سسی دی تانگ تُلّی پھل بہار تھیدی

ماہیوال کیویں بیٹ توں پھپھر دے

چہاں دی واٹ ٹھلدی سوہنی سلوک تھیدی

گُندن کوں ڈیکھ سارے پکھی پد ہار تھیدی

گُوہان بھر تڑدی اسلم دے نال ڈاچی

پریت پَت بھریگی

روہی سَنجان میڈی

سَنجاں مَت بھریگی

پکھیاں دے نال

پوری چھت بھریگی

وسیب اَج کیویں مُو یا مُو یا لگدے

محفل اسیس ماری وَتھی چھوڑ بہندی

اگن نال الاؤں گالھ گن نی پوندی

اسلم دے پکھوں کیوں اُوئے اُوئے پئی اے تھیدی.....

امیل سبھ ملا کھڑے جیون توں چو گئے ھن

مساگ بے رنگ..... کجل سفید ہے

دھمال مرگی پوندی

سَنجاں مَت بھری اچ جذبے بیمار پٹھن

روہی کوں اَج شکاری چو لستان آدھن

اُٹھ بکھ توں مر گن..... پکھی اُڈرتے ڈھاندے

چو بارے چھت ترمی..... منکیرے ماڑی ڈھاندی

ملتان دا مقدر قلعے دی چاڑھی ڈھاندی

کچا کھوہ بہہ گئے..... سستی ملوک ڈھاندی

کیویں وسیب اَج..... لگدا ہے مُو یا مُو یا

روہی دے گجھ دُکھڑے سوچاں تے ڈھمب ھن

پیڑ گجھ میڈی یزماں وَنْ سَنسو

دردِ خاں پوردارِ مانِ انجِ سنسو
 رحیم یارِ خاں کوں سیوی وَلیٹ گھدے
 لیہ دے نال ساری پدھری مرتج گئی اے
 تھل توں سارے پُے چُن تے چا گھدے نیں
 ڈیر اور گریرا تھی گئے..... کشمور کھڑی سگدا
 دانش اُشاش دی..... سیت پُردی سینتا
 غلام گردش تھی کھڑے سردار گڑھ اُساڈا
 روہی کوں وَنڈ گھدے نیں
 جیویں ایہہ دھرتی
 سرتے چھاں کوئی نی
 وارث وی مر گئے ہن
 زمین گھس گھدی نیں
 لکھاں وکھیاں اچ..... جو دکاشت لکھ ڈتے نیں
 کھجیاں کوں مَن تے گھمبے بنا ڈتے نیں
 امباں تے بیریاں تے گالھڑ چوہا ڈتے نیں
 لمبی رسی بدھتے باندرا پلہا ڈتے نیں

ککڑ شریہنہ تلے دکاناں کھول پٹھن
 اجناس ساری میڈی بھوں وی تُول پٹھن
 سریم دے پھل چتھی منگرے مکول پٹھن
 جھٹی مار تھوہر..... منجھلی وَلیٹ گھندن
 چولے تے چڑھ کنڈیری..... چھک مار بیٹھی
 جندڑی سُوہانگ پھمڑی..... جتھہ تھول ملے
 رُدے ٹنگ تُولی..... باہندے درد جھلے
 مکھ سوہنے مَنہ توں آس کرتے ڈھانڈلی
 وسیب چھوہ مَریندے سُنجان پھرتے ڈھانڈلی
 گاون دے نال بنجیو ڈھولک نی تھاپ تھیندی
 دانشوری کوں دورے ہن تاں کلہپ دے پوندن
 شاعری کوں ویل دامھتاج کر ڈتے نیں
 چندر چاندی اچ سبھ ملوک راہنواں..... دَر بدر کریندن
 میدان چٹ پدھرتے سَتھر سَویل وچھدی
 پُے تے تُو بھیاں تے شام وین پاوے
 ٹالھی کرینہ دے تلے..... سبھ وستیاں دے وَلے

چک بن گئے ھن

اَج وی ایہہ چک..... میڈے شریر تے..... ساوے ضرور تھیندن

زہرا نہیں دا اَج وی لنگاں کوں چھک مریندے

روہی تے تھل سارا..... چُپ اِچ وَنڈ تِج ویندے

ساول تَرِیڑ تِلّسی بُٹ مندھ ٹردن

درختاں تے پکھیاں تے

راہنواں تے وستیّاں تے

اُوپرے الاھن

قبضہ گیر سارے یگ زبان تھی گن

آبادگار دھاڑل

آنہر جھگ جھریندے..... دربار لاتے پیٹھن

اکھیں اِچ انگارے..... متھے تَرِیڑ وَٹی..... زبان اِچ پکُوتے

وِجی رَکھ باھندن..... نوری نٹ سارے

تعظیم سر جھکاؤن..... سلام جھک کرن

تَعزیر پڑھ سُنیدے

کینجھا ہے بخت ساڈا..... ہتھاں دیاں پٹھ لکیراں

متھے توں سیت لاھندا

تھو ڈیس تے چھک چھاڑھی

زبان منہ اساڈے..... کڑیاں دے پوچھڑ

گناں تے کاک دَھکن

بُول میں نی سگدا..... سُن میں نی سگدا

بَس ڈیکھن دا ڈُکھ راھندے

چیتا جمال گھوٹا..... اکھیں لکھ پوتے

ہنجوں بک بھریندے..... متھا سَوَن سَجا یا

سُجّان اپنیاں دی..... بھُل بھاگ تھیندی

بُولی ماں دی بُولی..... رَمزماں وی بھُل گیا ہاں

نصاب پڑھدے پڑھدے خُود کوں غدار آدھاں

حَمَلہ آور سارے میڈے ہیرو ھن

مَسَلک کہیں دا وی میکوں قبول کیں نی

علم و ادب سارا زَنگ اَلوَد تھی گئے

میڈی کتاب اِچ میڈا وسیب کیں نی

سَمّھ دی سُجّان ہے میڈی سُجّان کیں نی

خواب پریت والے

واس ریت والے

مُری دی سیت والے..... گاؤں وی بھل گیا ہاں

سبھ چول پھول میڈی..... مَن پر ہارتھیندے

سجن نی آن رلدے..... دل بے قرار تھیندے

ڈکھ سانبھ رکھن

گنڈھڑی نہ پھول میڈی

ھنیں رو پوساں

اھیں نہ کھول میڈیاں

تھل داوی روگ وکھرا

روہی ڈکھ بھریجی..... دمان درد پوتا

ایہو ڈکھ ہے میڈا..... ایہو میڈی کہانی

موکل تے واس ریتی..... میں اپنے گھر ونجی

کمرے دا بوھا گھولاں

طاقی دے طاق چولاں

ساکھیں کول ونج پھرولاں

وانی ذرائیں آندی..... ساہ گھٹیندے میڈا

چھتاں تے جالے دگرے..... دیہڑھے سیم تھی گن

گندھی کول شور کھاگئے..... لمب پوچ ڈھاندی

بوھے گب ماری..... تھلی تے آن پٹھن

تا کی تلو کنے..... چیخ مار کھلدن

روشدان کول وی چک پے گئی اے

بھار منگری دا پر پھتھی ھن نی چینی

مودامکاں میڈا..... 14 اگست توڑیں..... لگدے ڈیہہ پوسی

کھوہ مرتج ویسی..... نکا پیچ ویسی

ایہہ جاء ول میڈی کہیں کول دان تھیں

رقبہ الاٹ تھیں

میں ٹھڈی ساہ بھرتے آ لھنے کول ڈیکھاں

درختاں کول ڈیکھ تے الوداع اکھاں

اپنے وطن ایچ بے وطن راھساں

اپنی سرزمین تے کوئی زمین نہ ہوسی

راہ میڈے گھردی میکوں ولڑ تے روندی

وَل وی یارِ اسلم میں نی دھاڑ ہکلی
 مٹی اُولا رڈیوے ویہڑھے تے سَاوڑی
 ٹالہی چُن گھنے ہاڑی داسبھ تھیکڑا
 اَمب ہُن پنگھوڑے..... پیل تے پنگھ چڑھدی
 کچنال پھل بھری دیوی بہاردی
 سُو ہانجن شَریر سارا..... گلدان بن گھرے
 بیری وَجنتی مالا..... پکھی دھمال پوندے
 ککرتے گیریاں دی جُھمر جمال تھیوے
 پَر دتھ ساری منہ دی نبوے نیڑ گھنن
 مہندی مکھ مکولی..... انار رنگ تھیندی
 گل خیرے خیر وَنڈھی..... جھنڈ تتلیاں دے پَر ہار تھی گھر دِن
 وَناٹھیاں دے تُوڈ اِچ جگنوتج تھیندے
 میڈے گھراج وی گیرے تیناں تے بیٹھے
 کبوتر اں دا گھڈا..... لکڑیں بھوں پھلوری
 خرگوش کھیڈ دے ہن
 بطخاں دی ہک جوڑی..... تتر لاسنس والا

بیٹریاں دا لاوا..... سو وار ٹھا کدا ہے
 جیویں ہُن سراج پیڑ ٹھا کدی اے
 بخار ہُن بدن تے گردن تڑوڑ راھندے
 ڈھڈ پڑ پانی..... لکھ اِچ مروڑ راھندے
 دل دوائی منگدے..... جھاڑ پونجھ کیتی
 سَالھیں کوں وَنچ پھر وِلاں..... تاکی دے تاک گھولاں
 ہوانی گھل آندی..... ٹھاڈل نی ساہ پوندی
 چدھاروں ہُس بھری اے
 تتلیاں پچھوں کوئی نی کھل تے بھجدا
 بلبل کوں وی ہن تاں مونڈھیاں تے یار پہا نی تڑدے
 چکور بن ٹھن تے پچھوں نی دھڑک تڑدے
 لٹھیاں کوں کوئی پانی پرات نہیں ڈیندا
 چڑیاں کوں دال منگ گونج بھر نی ملدی
 خوش خوراک طوطے چوری کوئی بھل پیٹھن
 وَل وی اسلم..... میں تاں نی دھاڑ ہکلی
 بیٹھی ہاں ویہڑھے وسوں گھڑارنگارنگ وچھاتے

پیڑھیاں دی جوڑی..... موڑھے مُنچ وَلے..... چوکی ٹیک والی
 کرسی تاج والی..... پنگھا ڈاج والا
 چندرچو ڈھویں کول ست وسیب رکھے حکیم چاکری
 حال ول ونڈیسن وچار سُدھ کر یسن
 کجھ بیان سُنسن..... کجھ بیان ڈیسن
 چندرچو ڈھویں دا..... چندرچانی اچ..... چندر رات تھیوے
 دیوالی دیوتا دی دھرتی تے سج کھڑی اے
 رات منہ دھوتے بوجھن کج کھڑی اے
 خواب و خیال سارے وحدت الوجود تھی گن
 آس رل تے چاگئی میت مایوسیاں دی
 ڈر خوف سارا دریا بُر د تھی گئے
 چندرچانی اچ سوچاں دی لور گھلسی
 روہی روات سارا کھل کھل تے چن گھنوں
 جذبیاں دے بدل تھل تے آنجھی چھاں کر یسن
 ”بول مٹھڑے بول“ ڈوہڑے اَلَا تے ٹردے
 ڈھولک دی تال تے رم جھم کر یندے خواب

مکھڑے دی سَنک سالی ساون جھبار ڈیندے
 پت مار ڈیندے سچے دمانیاں دی
 ٹوبھے بھر یندے ڈیکھو..... پگول واندھ پھہڑے
 ساونی منیدے سُدھ سانجھ پھہڑے
 بدل برات بندے گھم گاج تھیسوں
 کن من کھنگال ڈیسی جنگل دی جھات وانی
 سن ولیٹ سارے پے تھپچ کھڑسن
 بیٹ کیوں سارا مٹھل چہاں بندے
 دھوڑ دھوڑ تھیندی ریت ریتڑے دی
 کچا سارا کیوں سندھ سُر وپ تھیندے
 کھمن ترونک بدھراں بیکھر بہار تھیندے
 و ہوا واء جھٹیندے روجھان رت سنگری
 ستلج تے کیوں بیڑیاں میلہ بدھج ویندے
 خوش آب تھیندے..... جھر مٹ جمال دا
 وسیب ست وسیب مینہ اچ جھج ویندے
 تساکوئی فی راہندا..... پانی تار تھیندے

روہی تھل تے مینہ (فطرت ہے مَتر ساڈی)

میں ہاں میڈا اَندر ہے انصاف اللہ والا

شہر یار میڈے پُتل پُتل سڈ بندے

سانول میڈا ”امیرا“ مول راج میراں

گولیاں بھر بندے

مَسکریاں کر بندے

ڈُشکریاں ڈُکھ بندے

دھرتی نال جُودے

جُودے دی کُنڈ تھپ۔

اَملک پھر وُل پندے..... سَگھڑے وسیب رنگ

سُنجاں ست سرائی..... کچا وے لڈ تڑدی

دنیا کوں جھات ماری..... اپنا نصاب کھولوں

ماضی جہان اپنا گھتلی پھر ول ڈیکھوں

قلمی نُسے سارے..... شاعری دا سوز

چٹھی چُنڈ پاڑی..... ستھرتوں چُن تے وین

کتابت تھی گئی اے ڈکھ سا نبھ رکھوں

ما تم دا سلسلہ روزگار تھی گئے

رُو وَن رواجِ اسلم سولہ سَنگھا ر تھی گئے

ہَنجوں اَکھ دی کجَل پلکاں کھا گئے ہَن

دید ہُن جھک پلا نَک بھر نی سگدی

ڈُکھ ڈاج وانگوں میڈے نال نال راہندن

صد مے سلوک تھیندے جند بھال بھال راہندن

”دھاڑ وے اَکھن“ ریاض روز تھیندے

مَندے جھپ رکھوں فریدی رومال اِچ

ہُن اَنت تھی گئی اے کالی رات دی

اَجَرَک ویہڑھ سارے بَنگلہ گورائی پٹھن

اپنے وسیب دا نقشہ چوائی پٹھن

مُر لی ہَتھ نہ چھیڑ تھل کوں جھاگ آئے

گُر لاندے سبھ پاندی روہی ٹھل پٹھن

عبداللہ ناتھ پدھرے..... اقبال سوکڑی

منظر گنا دھیا کوں مونڈھے پہاتے آئے

حسن رضا بخاری ڈاھڈی دے نال اپڑے

فدا حسین گاڈی..... زمان جعفری..... سُدھ صلاح پھلورے
 جوگ وند و سمل..... گنگ دام روہیلہ
 نیارے سمجھ چڑھوے..... پٹوہلی وان وٹ
 سُنجاں اپنی دی چھج چھان کڈھی
 مہانتا وسیب دی..... سندھل دی رنج وہانی
 ستلج دابیٹ بھر یا..... پگھی چھاں کریندے
 جلال پورتوں اسلم اوج شریف اُپرے
 خان پوردی سنگت رلے جلوس تھیدی
 نظامی رند بوہڑ روشن ضمیر سارے
 سچ سوال تھیندے عقلوں امیر سارے
 پوکھر واس ریتی..... وہاگی کتھا پھول
 زوار لیک بیٹھے بڑے گھوٹ بانھے
 تر سے بھوگ وند..... مکھڑے مونجھ و سدی
 تانگ و رگدائی..... کشکول وانگوں اکھیں
 صدا وی نی نکدی منہ اچ لعاب سک گئے
 ہاں پھڑکدے میڈا..... ساہ جھون بیٹھاں

پیراں تلے بھونیں..... سمن دی جاء کیس نی
 اپنی گوٹھ اچ وی لنگھن دی جاء کیس نی
 کرایہ ڈے تے راہنداں اپنے مکان اچ
 راہداری ڈے تے گھر دی واٹ ٹرداں
 میڈا وجود چھنڈ گھدے رل تے آبادکاراں
 شہراں دی ساری رونق لہور گھن گئے ہن
 وستیاں دے منہ توں زبان کھس گھدی نیں
 گوٹھ سارے کھوہ بے نام تھی کھرن
 پگوں تریہہ توں مردن..... تُو بھے سُکا گئے ہن
 ستلج چہاں دے سارے مر غاب کھا گئے ہن
 روہی تے تھل کوں بھاء داسمندربنا ڈتے نیں
 سوہنے پکھیاں کوں ہجرت کرا ڈتی نیں
 چولستان اچ قحط ہمیش راہندے
 بال سوکڑے توں ہڈیاں دی مُٹھ ہن
 ڈھانچے تریمتیں دے اڑنگ مار ٹردن
 نیگر مونجھ مارے کہندی راہ تکی سر جھوں پٹھن

بالاں دی کھیڈ اچ منہ دے حلول تھی گن
 ہار جیت کوں بھیڑی بنا ڈتے نیں
 پینگھاں تے نیگرس اچ وھی پوا ڈتی نیں
 ڈھمب اتجھالائیں نیں..... ونگاں ترؤڑ چھوڑوں
 گانھے وندھور چھوڑوں..... گالھے تھی گھڑوں اپنے لباس اچ
 سالیہیں کوں سوکڑا..... دم کشی ہے راہندی
 پورے وسیب دی رک کدھ ڈتی نیں
 آباد کار سارے پنجابی لاڈلے
 چڑیاں کوں بھن کھاندن گجرال بوکھری
 منڈے سیالکوٹی..... چکوالی فوجدار
 چورٹھگ لٹیرے..... 18 ویں سکیل دے
 بابوفیڈرل..... ٹھیکیدار افسر
 سب کجھ لٹ گھدے میڈے وسیب دا
 ول کیوں نہ اسلام مینہ دی دعا کروں..... بدل کوں شاہ کروں
 ساون کوں کیوں نہ چھٹیاں بھورل پریت لکھوں
 سانونی دے کیوں ناں تانگی رہوں سدا

جھڑ دے نال رل تے ڈولیاں پکاؤں
 چسورا چرہا چاڑھوں
 تھمب ڈھوڈیاں دا
 چوری بھور منہ ہوں
 جوڑے درا کھ کھلری
 چرڑے مٹھاس منہ ہرے
 آ بھوں مٹھال سیرا
 شالابسنت وانگوں ساون دھرتیج راہوے
 پانی دے نال روہی ہمیشاں بھرتیج راہوے
 تھل دے ٹپیاں توں پتل پریت لاہندی
 سسی دے درد کوں شاعری کریندے
 ڈوہڑے رواج تھیندے..... ڈاچی داڈانج تھیندے
 اٹھوال ٹل و جائی برہوں کوں مات ڈیندے
 جاپوری..... جتوئی..... بزدار..... قیصرانی
 ہک ہار تھیندے..... دڈر بول تھاری
 مٹی کوں سرتوں واری..... دھرتی ہے بخت میڈا

دیوی دھمال دی..... آشرم بستی
 جھمر کدہ وی ایہو..... سرور لال رنگ دا
 مستی دا چولا پاتا..... مدھوش غل غپاڑہ
 لنگ کامب تھیندے..... چیتا گھر دُوں ولدا
 سدھ سُنجاں بندی
 ول کیوں نہ اسلم ساونی مناؤں
 ڈیوے چاتے رکھوں سالھ سُوگنی اچ
 تندور تاتے رکھوں تُو ہے دا تا سلا
 پرنا لیاں توں کدھوں رُوڑی سال دی
 ویہڑے بُوہار پھیروں
 گلیاں توں کنڈے چن گھنوں..... پھکرتے پھکریاں
 مینہ اچ دھاونا عبادت تھلُو چڑی ہے
 ساون وی اپنا ہے گندن وی اپنی اے
 جھب تے کپڑے اسلم بھاگل وی پاونی اے
 دُھپ دی تڑک نہ ہووے..... نہ سجھ داسیک پُووے
 چھٹا مار دھوتی نَک تے کال بیٹھی

میل لیہہ گئی اے گکھ دے نال بیٹھی
 چھیل ملول تھیدی وال وال بیٹھی
 شت اکھ دی لگی پُس پُلول تھیدی
 گردن توں ماس پھیری..... مونڈھے پچھ دھوتی..... ملے دھڑام
 تھیندے
 متھے ملال دھوتے نقش نین مستے
 پکھراج چُک سَنہالی..... کھوڈی ہتھ سجدے
 سلام گر تمنا..... منت قبول کیتی
 روہی تھل تے مینہ..... میڈا لیکھ ہووے
 تھل تے ہمیش راہوے بدلاں دی چھاں
 روہی کوں سوکڑا تُو بھے نہ تل تھیون
 سگھڑے سواد سارے وسیب ول تھیون
 ملتان ماء جنت پورے وسیب دی
 مٹھاس امب دی تا تیر نو بہاری
 قصبہ مڑل توں سنگتی پیر ووال جُلوں
 کنوں بُوچا تین خانیوال چلوں

کماند ہے سنا نواں ٹھڈی رُو پیسوں
 بُو لے نپڑ تھیسوں دَاجل دی واٹ تے
 شُکجین پیسوں غازی گھاٹ تے
 فیروزہ توں بیر گھن تے فاضل پورا آسوں
 پیلوں چاکھر تے تھل تھار سارا
 سوجھل سَورِ نال رُونق رواج راہندی
 دُو پہراں سالھ سُر تے گھل چاکھرے
 شاماں وی بُوھے گھول تے اسلم کوں اُنس ڈیون
 رات رانی خواہاں دی پرات بھرتے ڈیوے
 چندر چاندنی اچ پریاں وصال دھاری
 مادھوری نال رَل تے رقص رقص کھیڈوں
 جُھم کھل بھری مسرت نذر تھیندی
 چُو ڈس رات چڑھدی کروڑ لعل عیسن
 ڈیوے قطار تھیندے سوجھل بھرائی ڈیکھو
 میڈے وسیب دی سچ گھرائی ڈیکھو
 پگھی پگھ بدل دھپ کوں دھا لیندے

پوری سرزمین تے پانی کوں دَاہ لیندے
 ککری گھل لہاتے تھوڑیں توں وارڈیوے
 مہندی دے سارے پھل تیڈے نصیب رکھوں
 نیل گھول پانی راہنواں تر و نک رکھوں
 پتل پَرال پانواں ہیڈ راجکاں تے
 اجرک پُسا تے اسلم روہی کوں ویڑھ ڈیواں
 پُسی پُسا تے باہنواں کلور کوٹ اچ
 برف بن کھڑاں شور کوٹ اچ
 شربت بدام تھیواں دردھنوٹ اچ
 جام پوردی لسی ٹھڈا ٹھار کیتے
 پھلو دے دے چھی پیالے ڈیرے توں پی تے آیاں
 آتش مارڈیندے فورٹ منر و میڈا
 ہاڑ اچ ایہہ ٹھاڈل شالا نصیب راہوے
 لیکھاں داسیک مکسی دھپ سڑی توں نکلوں
 روہی تھل تے مینہ..... میں ہاں میڈا اندر ہے
 فطرت ہے مٹر ساڈی..... انصاف اللہ والا

سوچاں سمھ ڈیوالی.....جذبے رنگ ہولی
 بُلا راکلا سیکل.....گالھیں کتھک کہانی
 بھولی بھالی آشا
 چڑیاں وانگوں آزادی
 آزادی گھن تے راہسوں.....آزادی زندہ باد
 بھاکل پریت راہوے.....مستی شریدی
 اپنے وسیب اپنی شان جیواں
 سنگتیاں دے رلے سینہ تان جیواں
 ”ڈیندی کھڑی ہاں سنہڑے“ وسیب رل گاندے
 برات بن گئی اے.....میلہ سچ گیا اے
 چھوہریں ملوک ہتھ ڈیوے بنا گھدے ہن
 سریم ڈھلیج تے سوجھل وٹ تھیندی
 وٹاڑ سمھ کپاہ زاد راہ تھیندی
 سارے پچھاوڑاں دی جاء جاء سنبیل ہوندی
 گندن دی پریت ساری اسلم قبیل ہوندی
 سوچاں دی لا ساری.....بھگت رنگ سارے

حافظ جمال وانگوں چن چراغ تھی گن
 سیف الملوک وانگوں گلبدن روہیلے
 دین پورتوں تڑدے ریشمی رومال
 ہیڈ پنچندتے پانی کٹھ تھیندے
 چاچڑاں توں آندی آواز ”پٹ تھانے“
 یک تارے نال چڑی.....فقیرا بھگت وچیندے
 ہُن جگنو ظہور تھیں.....تارے زمین بوس
 چندردی چاننی.....سوریہ دی بھورل
 پراہ پھٹی دے پکھی پالی پران پڑھسن
 اشلوک گوتمی
 بھٹوشہید وانگوں سر وار ڈیندن
 تلکے دی جھار کھنڈاچ مکی مہان بندے
 مقدونی وٹھ گھڑدن
 جھنگ جھول اچ نیلی بار پھھرے
 آب حیات پانی جاء جاء تلاب بندے
 اکھ نرگسی.....مکھڑے گلاب بندے

پھل کھلے کھلے خوشبو وِڑی وِڑی
 ساول زمین ویہڑھے..... پدیت راج پوتی
 سُجان میڈی کتھ اے..... وسیب دھج پوتی
 میڈاوطن ہے کینجھا..... جیندی سُجان کیس فی
 بے نام راہندے میڈا سِر وُپ سارا
 میں تاں فی پنجابی ول وی پنجاب آدھن
 ول وی سُجان پوندی میڈی سُجان کیا ہے؟
 میڈی سُجان ایہو اپنی سُجان رکھوں
 جیڑھی سُجان کل ہائی اُوہو سُجان آج اے
 ول سُجان میڈی لیر لیر کیوں اے
 بے نام گھر اچ بے زبان راہنداں
 کپڑے ہنڈتج گن..... ہن بے لباس تھیندوں
 میڈا وسیب کوئی فی میڈے نصاب اچ
 تریموں تار پانی..... گنیش واءتکیری
 ہیڈ اسلام نشتر گھاٹ ڈیکھوں..... پھاٹ گھا گھرے دا
 عباسیہ دے موگے آبادکار پیندن

فورڈ وا دی ٹیل گھیل مار ٹردی
 مروٹس مویا اکھ بھال ڈینڈے
 بس سَنکھ و جن دی دیر اے
 جھومری دھمال..... تلہر سَنبھال دولی
 اگوان توں وی ڈیکھ گھن
 ڈفلی دے نال ٹردے دف سَنبھال بیٹھے
 مَرِیے نال ہُن ترانے وی سوز ہن
 دھڑکنناں دی ڈھولکی مری کوں ساہ ڈتی
 غزلاں تے کافیاں کوں سُر دی چاہ ڈتی
 شہنائی وِج کھڑی اے..... میل واہ تھیں
 اگوان توں وی ڈیکھ گھن
 کیہڑی راہ ٹرنے..... کیہڑی وستی مڑنے
 پدھر تے بہہ تے کتھاں..... صلاح سُدھ تھیں
 میل کیہڑی جاتے مونڈھے مَدھ تھیں
 کیہڑے قصبیاں اچ جھمردراز تھیں
 سُر سَنگیت کتھاں ہک آواز تھیں

دھمالی توں وی ڈیکھ گھن
 کیہڑے انگ تے کیہڑا مزاج رکھن
 سسی کوں گاونا ایہو رواج رکھن
 کیہڑی جاء تے رقص کوں یوگا بناونے
 کیہڑی جاء تے اکھ نال رومال چاونے
 کیہڑی جاء تے بہہ تے دھمال کھیڈنی
 اگوان ایہہ وی سوچ گھن
 پٹکے وی ڈیکھ گھن پیلے پاند والے
 اجرک وی ڈیکھ گھن نیلے پھلاں والی
 جھومریاں دے چولے لنگی وی ڈیکھ گھن
 دھوتی نیل پوتی
 جوگی لباس سارے
 دھوتے کھیر پوتے
 منجھلی دا ڈب تھن گھن..... کھیسہ پھلور گھن..... شیشہ وی ڈیکھ گھن
 سدھی چیر کڈھ تے کنگھی سنبھال رکھ
 اکھیں اچ سلائی سُر مے دی پھیر تے

رنگ روپ تھی..... اندر پھلور گھن
 باہروی ڈیکھ گھن..... سنگت سلام تھیندی
 اگوان توں وی سُن گھن
 روہی دے سمجھ تُو بھے..... تُو بھے دے نال وستی
 وستی اچ سالاھیں
 سالاھیں اچ خواب
 خواباں اچ سپنے
 سپنا سُجّان منگدے
 منگدے اپنا جیون
 جیون اچ ستلج
 ستلج پانی بھریا
 پانی اچ گونجاں
 گونجاں نال ہنس
 ایہو روپ گھنساں..... ایہو سر روپ گھنساں
 تکیڑیاں تے بیٹھے
 ککڑیاں وی کھل ٹپن..... دھر سال گونج بھرتے

کندھی دے نال سُر کھڑن..... بطحاں مُساگ مل تے
 مُودا تیاریاں دی تھرتھان ہے
 اچون تے گد لیاں..... لنگ جُلُول تھیندے
 بجلیاں بھرتج گن پورے شریر اچ
 منادی وانگوں سُدھ..... اکھیں توں بھال نکلے
 تیکھ ساہ چڑھدی بُو ہے تے آکھڑی اے
 ڈاہ توڑ میں گندے پورا وسیب آگئے
 144 تڑ وڑیں ویڑھے بھرتج گن
 دھک دھک کریندا دل..... ول ول ٹیم پچھدے
 ہک ان ڈٹھی چاہ پہلی وار ڈٹھی
 شالا ڈیہداں راہنواں
 جلدی وی ہُن جلدی..... جلدی ملاپ تھیندی
 میل گل ملن دی..... سک آپ تھیندی
 اکھیں ہک چمک ہے وصال رات والی
 فُجریں دی کھل چڑھی..... ڈوپہراں کر چھوڑے
 پیٹی پھرول کڈھے گندں وری دا جوڑا

گنج ریشمی..... گُت لال رنگ دی
 بدن اچ ہک مہک ہے..... سہاگ رات والی
 جتج روہی وال دی بالکل تیار ہے
 بس سَنکھ و جن دی دیر اے
 اگوان گدی وا
 توں میڈی واس ریت سُدھ سُجان ہیں
 توں چند رچو ڈھویں دا میں چلو رہگوا
 توں سچھ سوار ہیں شاہ شمس دامیلہ
 میں تیڈا میل میلی..... تیکھ جتج تڑدا
 توں تارا صبا نہیں چڑھدا جگنوہیں رات گوں
 توں اسراہیں میڈا..... ڈکھاں دا ڈاتری
 واہماں کوں پھر کریندا..... سُرخاب پگھ پھلوری
 میں بھاگی بھاگ وند..... بھاگ رکھ پھلوری
 تاج لنگاہ وسیب دا قومی حکیم آکھوں
 خاک شفا بیندا زمین زاد بندہ
 پگھی ست رنگے میل واہ جوڑدے

گیرے وی کٹھ تھی تے پگھ پھلو رکیتن
 کاں تے کال کڑچھی..... کاوڑ کوں تھک ڈتے
 کبوتر گٹھدے ڈیکھوں..... بھوندے توں لیہہ آئین
 موراں جراباں پاگدن..... لالی لال جوڑا
 ٹیہرو وی رل جلن دا..... ہو کا پھیر ڈتے
 ہیرا وی پٹے کھاندا بلبل دے نال ٹھلدے
 چڑیاں دے نال پوری پیری بھرتج گئی
 چوپال ڈیہدے ڈیہدے پوری پکھج گئی
 مرغابیاں دی جھاراں..... بگلے وی گھوک تھی گن
 خواجہ فرید گاندی کوئل وی آگئی اے
 پگھ سبھ تیار ہن..... بس سنکھ و جن دی دیر اے
 توں آسراھیں میڈا..... چٹھی متراں دی
 بھاگل پریت پیندا سدھ لیکھ میڈا
 شگتی پگ ڈیندی..... پگ پاتے بیٹھاں
 سواگتھیں ست گھرائی..... حلالی مت سرائی
 پارت ہے سندھ سنیں..... میڈی سانجھ رکھیں

میں ماضی اپنے داپنہ ولاتے ڈیہدا
 عینک کتا بچے توں دودڑ لہا تے ڈیہدا
 نویں شہر دامندر..... کوٹ راجہ رام
 سیت پوردی سینتا..... سو سھلیاں
 شیش محل ہن..... سائیکل سٹینڈ ہے
 کندھی چراغ والی گھر کو تو وال دا
 لال کرتی سارے سیاہ لباس راہندن
 وت وی یار اسلم ملوھیا سد اسہا گن
 میڈے ہتھ دی سوہنی وینس لکیر ہے
 قلندر ہے..... سرمست ہے..... مظفر شہید ہے
 حیدرھیں توں زوار..... ملک عزیز ہیں
 شبیر حسن اختر اگوان آپ چندے
 گھوک واس ریتی..... قوم پرست سارے
 اگوان گدی وا
 نالک لڈتج آئے
 چٹ تے چاننی نے چادر وچھا ڈتی

گیس بال ڈتے..... تنبو تے ست بانس
 پردہ ٹنگی گئے
 موڑھے تے بادشاہ..... نقلی دے ہتھ چمٹوٹا
 تماشہ بدھج گئے
 سسی بالی جٹی..... پنوں استاد گانمن
 قصہ رنگج گئے
 نیلی دری تے سسی پھل بن سنگرے
 پُتل کوں ڈیکھ کھل دی تن من سنگرے
 رقص رنگ تال اچ گھنٹہ گزر گئے
 ٹل وچ گئے اندھار گھل گیا
 واء جھلوڑا آ گیا پدھری پریت تے
 نیلی دری تے سسی..... تھل اچ دھال پاتی
 جمع وچ اسلم ویلاں ہو کیندا رہ گئے
 منظر بدل گئے
 ونجھلی وچوں نکلے پیار رانجھنے دا
 پگھی جھلیندی ہیر..... چوری چا گھرے

کھیڑے کوں لعن طعن تے نقلی دے ہتھ چمٹوٹا
 اسلم جیہاں فقیر وی بھاء بول تھیوے
 ہیر گنوں کھس تے پیالہ زہر دا پیوے
 منظر بدل گئے
 سُوھنی گھرے گھر دُولی..... تنبو دے چکھوں ساکدی
 بانس کوں پکڑ تے ماہیوال بیٹھے
 لگدے چھل دا زور ہے..... نیلی دری دی سوڑ اچ
 سُوہنی بڈگئی
 منظر بدل گئے
 کُندن سیٹج تے اسلم کوں تر گولے
 شہر دیاں سمجھ راہنواں گلیاں سنبھال گھنے
 راہ ویندیاں کوں صورت ڈسا چکھے
 لاری ٹردی بس اچ..... دھڑک مار چڑھدی
 کُندن دری دی آدھل اچ ہتھ ولا گھرے
 اسلم قنات چا تے جلیب چا گھرے
 تاڑیاں دی تال اچ

بھاگل چھکیچ پوے

منظر بدل گئے

بانسری دے پُل وچوں..... رانجھا لنگھ آوے

طبلے توں لیہہ تے ہیر..... پلھتی ماربا ہوے

سسی پیرجھاڑ تے گھسہ پا کھڑی

پُنوں وی اجرک پاتے کھلدا آگیا

سُونی گھڑا لہا تے پرس چاکھڑی

فرمائش تھی گئی..... ماہیوال ڈوہڑے چو نوں سُنائے

چٹ تے چاندنی اچ مرزے دھمال پاتی

سٹیج تے مہاندرے..... ست سرائی سبھ

جھمر مریندے رُ پئے..... اگوان

خمیس ہوکا پھر گئے مہاں جمعے دی ہے

گنسی بدھیس پڑاچ..... وینی تے ڈانگ تڑسی

گولیاں بھریندے مٹھل جوان آگن

چدھاروں وسیب رنگ بندیاں دا کٹھ

بال بھیر وچوں سر کدھ کھڑے

کھڑے تے لوک پٹھن..... ہماچے بھرتج گئے

ڈھول سبھ نقارے ست گراں دے ہن

اگوان گدی وا تے منصف وی آن پٹھن

بندراے جھم کھڑے..... مجمع پھوکج گئے

رحیم بخش جنوئی میدان وچ لٹھے

عاشق بزدار آگئے ڈنڈسو مریندا

تاج گوپانگ وی پوتابدھ گھدے..... میدان سچ کھڑے

کتاباں کھل گیاں..... مکالمہ تھئے..... تھیسر لکھیج گئے

سُنجان ہے سرائیکی..... وطن سرائیکستان

پنجابی سوچ کوں کنڈ لگ گئی

اگوان گدی وا

وگتی ہے ڈاھڈے زوردی وگیتاں ہن

فلک امراتی..... انورجٹ..... جوڑ پے گئے

امجد ملک وی اپنا مضمون بدھ بیٹھے

رضو شاہ منصف گلاس رکھ ڈتے..... گالھ ٹورڈتی

نچھک وکیل..... فائل کھول بیٹھے

اگوٹھا جیڑھا بندہ تھک نال لیسے
 مریض لال بوتل پوری ورت ویسی
 ڈیڈرنالی ایچ ٹیمیاں مریسی
 مٹھ ایچ بیڑا اوشاک تھی کھڑ دے
 موری ایچ وڑسی..... ناگ شوکدا
 درو دموی دا..... راہ ایچ وٹج ویسی
 استاد لب لاتے کتاب پاڑ ڈیسی
 انور جٹ کڈھ گھدے پستول اپنا..... ذال اوندی اپنی ڈونالی چاء کھڑی
 گئے لڑ دے رہ گئے اسلم دی جیر تے
 لوگ کھلدے رہ گئے گالھیں دے پھیر تے..... اگوان گدی وا
 چر چاہے ڈاھڈے زور دا چنہاں دے بیٹ ایچ
 سو رلا ہنہ تھی گن..... لہوری بریڈ دے
 کلہ مرتج گئے..... رسہ چوتج گئے
 سنکت سبھ کٹھی..... ڈانگاں چوتج آئین
 ڈھل..... ڈھم..... بھکر..... سلہاں پٹج آئین
 بھونڈن حرام زادی..... جیڑھی فصل اُجاڑی..... جیڑھا کماند پیتے

کنڈ جیڑھے آندن سریم اُجاڑتے
 چُج مارتے ڈیسوں بھنوالیاں
 پوچھڑ پٹ گھنسون..... ڈھیکے ہزار لیسوں
 ڈھمب اتجھا لیسوں..... ول نہ یار اسلم..... سو رچنہاں ٹپسن
 روہی نہ پار آسن..... نہ تھل جھلہار تھیسن
 بس سنکھ و جن دی دیر اے
 جتج روہی وال دی بالکل تیار اے
 میڈے راجپوتو..... میڈے کپہل کٹانو..... میڈے بوہڑ سیالو
 ہتھاں ایچ ہتھ پاتے..... زنجیر شانتی دی..... لوڑھا بنا دگیروں
 پرامن وسیب دے گیان بدھی مانو
 ہک زبان تھی تے..... ہک لباس تھی تے
 اللہ داروپ دھاری صوفی بن کھڑ دن
 پریت بن تے راہندن بھرے بزار ایچ
 وسیب سک تانی میلے سنگھار تھیدن
 لوک مل باہندن..... خواجہ فرید گاندن
 سرزمین جیڑھی ست سرائی ہے..... اوہو وطن ہے میڈا

سرائیکستان آساں جو..... زندہ باد راہوے
 مول راج اپنا ہمیش ایتھاں راہوے
 دھاڑل کوں جھل گھنوں ننگری اچ
 جیڑھی جاء ہے اپنی ست وسیب دی
 قنات لاکھڑاؤں پیلے جھول والی
 نیلی سلھاں والی دیوار چن گھڑاؤں
 بڈی دل نہ آوے..... جال وُن گھڑاؤں
 لیکاکھک چھکوں ہلے ہلاں والا
 سرج لانیٹیاں لا ڈیوں
 چور رستیاں تے جھانبنے وچھا ڈیوں
 پُٹن دی جاء جیڑھی شیشے لاکھڑاؤں
 اوشاک کارکن چونگیاں تے ہو وُن
 گچی کندھیاں تے پلستر چڑھا گھڑاؤں
 چہاں دی سیرھ اچ مینارھک ہو وے
 چوکس بند وچی..... کاردار کھڑاؤں
 تونسہ بیراج ہو وے بھانویں پنچند

بیڑی داپل ہو وے بھانویں غازی گھاٹ
 دریادی جھاگ ہو وے بھانویں پانی جھاگوں
 راہنواں سبھ رستے اپنے ٹرن
 اینہاں رستیاں تے جیڑھا لٹیرا آوے
 پیر سڑ پو وُن..... راہ بھل وُنجے
 گوڈے لتان مارن..... پنیاں کڑل
 پیراں دی موہ نکلے
 چُک پو وے اتنجھی ساہ نہ گھن پو وُن
 مُتھاج اتنجھا تھیوے راہ نہ گھن پو وُن
 شالا نظر نہ لگے سگھڑے سماں کوں
 شہراں تے رستیاں توں..... مرچاں وار سٹوں
 سالھیں تے چھاں سنگوڑی متراں دی راہوے
 ملیر سبھ مسات..... سوتر بتا سنا نچے
 گوار بھاگ وندی نوھریں سلوک دھاری
 سس نو نہ توں واری پریت پتِ تِناواں
 نیل کنٹھ وانگوں ویڑھے رنگ راہندے

چُنّی وَلیٹ سَالھیں پُٹکے پُوش کوٹھے
 مَٹری لُکار وِیہڑھی
 شالا نظر نہ لگے سگھرے سماج کوں
 رَوَنی تے سبھ پگھی اپنے وطن دے ہو وَن
 تتلیاں دی سوبھ گھردی دَری توں نکلے
 چمن دی ساری خوشبو میڈی ساہ چڑھے
 جگنو سارے جُو تے میڈی راہ چڑھے
 ہاڑی دے کھل ہا سے وسیب چُن بھر یندی
 پگوں دا پانی رَہڑ رَس بھر یندی
 تھل اِچ دعا ہے میڈی نہراں دَھمال پانوں
 روہی دے تُو بھیاں اِچ کونجاں دا کٹھ راہوے
 گھوہ دا سارا پانی آب حیات ہووے
 پانی چنہاں دا آوے تَس تریہہ مر یندا
 کسی دی ٹیل توڑیں سندھ واندھ رکھے
 ستلج وی پُچ آوے چٹی سَویل توڑیں
 میڈے راجپوتو.....

ہُن تاں سَویر ہے ڈینہ وی چڑھ آئے
 وَل وی کیوں نی اسلم اکھیں اِچ تُو رآیا
 چہرے تے تازگی نی دل کیوں اُداس ہے
 سوچاں کیوں چہرے تے ارمان لکھ ڈتن
 مَتھے تریڑیاں صورت علیل ہے
 کھل رَس گئی ہے رَوَن دَلیل ہے
 یو لی میڈی مٹھڑی دا ابلاغ کھس گھدے نیں
 مہاجرین سارے انصار بن پیٹھن
 شاننی نگر اِچ بھاء دا راج ہے
 انگ اَلاوی سارا بد مزاج ہے
 گیت توتکے ہُن ساز سنگھ بیٹھے
 کوٹ ادو ہُن اود بلاؤ پیٹھن
 شجاع آباد اِچ شجاعت نی رہ گئی
 سادات پورتوں سارے سید تمام تھی رگن
 جام جم کوئی نی جام پورا اِچ
 شاہ شمس دی وستی پیراں بول ہے

ڈیرہ نواب سارا پد ہرتے آن بیٹھے
 خانیوال اچ کتھاں خان پٹھن
 ول وی یار اسلم کہیں نی دھاڑ ہکلی
 سوچاں دے گھاٹے رنگ پھکے نی تھی کھڑے
 جذبیاں دے رقص اچ اوہود دھال ہے
 جلت رنگ تھیدی پُر کیف مستی..... مٹھاس مد بھری
 خوشیاں دے اکڑے روشن نصیب رکھن
 سہرے سُجّان میڈی خوشبو نال سنگروں
 گانے بدھ رکھوں اُمید آس تے..... ڈوہڑے پہا کے کافیاں چاشنی پُر و
 تے

میکوں ضرور ملسی گلر یز میڈا
 گلفام یاداں گل بدن رکھسی
 میں گلگشت راہندا گلبرگ تھیاں
 صفاں کوں سدھا کر گھنو..... سنگتی سُجّان گھنو
 کیہڑا تہا ڈے ناں تے اگوان بن گیا
 کیہڑا کھا گئے شَعور دی سچائی

کیں تہا ڈے ناں تے اپنی کتھا سچائی
 ڈکھست وسیب دا اپنی خُبر چھپائی
 ناں تھاکراں دے ایجنسیاں کوں ڈتے
 شاہی قلعے دی یا ترا..... آج وی دھاڑ نکلے
 زیدی دی مُخبری کوڑے کیں لوائے
 گن گن تے ست سرائی بندے گھروں پچوائے
 منصور کریم تھانے اوکھے ڈینہ گزارے
 سائیکلو سٹائل مشین کیں تر وڑی
 گُندن دے ہتھ پمفلٹ..... وینی کیں مروڑی
 چاکنگ کریندیاں تے چھاپہ کیں لوائیا
 گل اچ قلندر راں دے پٹکا کیں پوایا
 مُشکاں بدھ منہ تے ”نچے“ کیں مرائے
 چُت تے ڈاہ چھتر..... اسلم کوں کیں لوائے
 صفاں کوں سدھا کر گھنو
 سنگتی سُجّان گھنو
 وسوں تہا ڈی ڈھیر ہے..... قومیت وی ہک

ماء بولی ہک اے..... وطنیت وی ہک
 سُجّان مَت ہک اے..... ہار جیت ہک
 سبھ کجھ اَساڈا ہک اے..... ول کھنڈ پُنڈ کیوں
 راہنڈے ہیں کیوں اَساں مُنہ ولیٹ تے
 پَکّی پا بیٹھوں..... چُھوہ ماری اَسلم
 گنگ دام سارے..... سلام وَاں وَاں
 راہنواں سَہم بھریاں..... وَا مار تُردوں
 چہرے پُر ملول..... اکھیں اُداس ہن
 ٹھوڈیں زنگ چڑھیا..... کھل بھری نی تھیدی
 کِنڈ جوڑ پیٹھن..... محبوب باغ اِچ
 وِہی رَکھ تُردوں..... کہیں کوں چاہ کیس نی
 خاموش مخفلاں ہن..... چُپ کٹھ بیٹھے
 کھنڈو را میں نی ماریا..... عرصہ دراز تھی گئے
 دل اُداس راہنڈے..... کنفیوز زندگی
 میلاپ رُس گئے ہن..... اکھ لڑی نی تھیدی
 (ول کیوں شطرنج دے خانیاں اِچ مُوہریاں وَانگوں بیٹھے ہیں)

کیندی کھیڈ اِچ اَساڈے سر لہند..... مسلسل ہے جیت کیندی
 گُوڈیاں کڑکا نے میڈے ہتھ کیوں نی
 جَنج بُت دی کھیڈ اِچ اَنکل باز پُگدے
 جمہوریت دی کھیڈ وی ہک فراڈ ہے..... میڈی چال اِچ وی چال باز
 گھٹیندے
 ڈاھڈے دی چال اَمَلک..... ہینے کوں مات ڈیوے
 ساڈے ووٹ پر چیاں پُون خریف کوں
 مہراں ٹھپے ساڈے پونگ ایجنٹ لیندے
 کھیڈ کٹھے کیتھری..... مُونڈھے چڑھے دھنوال
 لال سَنڈ وُکڑی اِچ..... ووٹ گن سٹوں
 ساوی وچوں نکلن..... ڈوگنا تھی تے
 جیندے ناں تے کاٹا لاؤں..... اُوہو کھیڈ کٹھے
 جینکوں اکھوں مردہ باد..... اُوہو بنے پردھان
 جینکوں گودن اکھوں..... اُوہو بنے بھگوان
 چلے جو نی چڑھیا..... اُونکوں ملے زروان
 جیندے پگھ نی پگھی..... اُوہو کرے پرواز

جیندے گھرنی پوڑی..... اوہو کوٹھے چڑھدا
 جینداناں ہے کالا..... اونکوں بھورا اکھوں
 لڑدے لڑدے مر گئے اسلم..... کشتی نورا اکھوں
 ایہہ جادو ہے یا کوئی اٹکل اے
 جیڑھابندہ کوڑمر بندے..... اوہو بندے سچو سائیں
 جیڑھاکھاندے حق ہمسایہ..... اوہو بندے حقو سائیں
 جیڑھارسہ گیرسٹ بندے..... اوہو ملک مراد
 جیڑھے چورکوں وٹھوں..... پڑھیں بنیدی سادھ
 قبضہ کرتے جیڑھابیٹھے..... اوہواللہ وسایا
 جینکوں گھوہتوں اسلم کڈھے..... اوہواللہ بچایا
 جیڑھاٹگر رنج تے کھاندے..... اوہو صبراں والا
 ساڈی وستی پیرسٹ بندے..... پکیاں قبریں والا
 گھوڑی پڑھ تے جیڑھے لٹن..... اوہو ساڈے بانھے
 جیڑھے شوہدے پیروں رانے..... اوندی راہ ایچ تھانے
 ایہہ جادو ہے یا اٹکل اے
 میڈے راج پوتو..... صفاں کوں سدھا کر گھنوں..... سنگتی سُنجان گھنوں

سایہ بھوت چھلاوا..... ہم زاد پتھاری باہندے
 جادو ٹونا کھیڈ پا کھنڈی..... سُدھ و ساری راہندے
 کیہڑا ساکوں پھڈی لیبی..... کیہڑا ہمار اڑنگی گھڑی
 کیہڑا جھل تے راہ ایچ میکوں..... میڈی گھوڑی پڑھسی
 کیہڑا ساڈا مخبر ہوسی..... وعدہ معاف گواہ
 دھمکی ڈے تے کیہڑا ویسی..... کتھاں بدھ رکھیں
 کیہڑی جیل دی بیرک ملیسی..... کیہڑی چکی باہساں
 جیڑھی جاتے کھڑا میڈا..... اوٹھاں پہرہ باہسی
 ہک بندہ وردی والا..... میڈے کچھوں ٹردا راہسی
 میڈے بُوھے اُتے کوئی..... لال کر اس مریسی
 دہشت گرد میڈے چمن دا ستیاناس کر لیبی
 سنکھ و جن توں پہلے
 گھر دا چور پگڑوں
 سَنجیڑا لیندے..... جھگے پھلور پگڑوں
 خبراں خلاف لکھدے..... گوڑ کالماں ایچ
 مُشکی آگئے ہن..... سنگھو رکالماں ایچ

کچے رنگاں والے بتر چکڑ پگڑوں..... کاغذ دے مور پگڑوں

بیٹھک کروں گراڑی

اگوان گدی وا

سمہ لکھاری ہوون..... شاعر ادیب سارے..... تونہ شریف پورا

ست وسیب رکھے

اپنی ماڑیاں اچ راہون دی آس ڈیندے

نور محل دا قبضہ رل تے یار گھنوں

لال سوہانرے باہسوں..... پلتھی مارتے

روہی ونج پٹیسوں..... خیمے شکاریاں دے

کار ریلیاں ہتھ بدھ رکیسوں

ٹھلسوں چاچڑاں بادبان بدھتے

ہکے ساہ چڑھسوں پٹے دی چاڑھیاں

بدھلہ سنت دھانسوں پاک باز رل تے

قلعہ ہڑند سلہاڑوں

سمہ مہاندرے سنتوش واس ریتی

سجن سُنجان باہندے..... بھاگل پریت راہندے

سمہ الا اُبھاری..... مجمع باز بھاندے

متھاچم چاری..... ست سنگھار ہوندن

نیک بانھیاں دی بیٹھک کروں گراڑی

سقراط سمہ وسیب دے..... علی علی قلندر..... سلوک وند صوفی

سرخ پوش سارے..... ترقی پسند کسان..... مزدور یک زبان

روسی سریز آنون..... چینی فقیر آنون

گاندھی گروہی ہوون..... بھاشانی بختاں والے

بزنجودی مت ہووے..... بیٹھک کروں گراڑی

سمہ پک زبان تھی ونجوں..... نعرہ کروں بلند..... احتجاج ٹوڑوں

ہتھاں اچ ہتھ پاتی..... جھولے لال اکھوں

کالے لباس اچ مرن بھرت رکھوں

ہڑتال اچھی ہووے..... سائیکل نہ راہ پوے

جلوس ہر گلی توں بارات بن تے نکلیں

دھرنے دھمال والے صحبت دے نال ہوون

منوتی من تے سارے دھر سال گھردی ٹپوں

بیٹھک کروں گراڑی..... اگوان گدی وا

اپنے وطن کوں ڈیکھوں..... چوکھا شیریں بچ گئے
 جیرہا شیریں بچ گئے..... اونکوں کج گھنوں
 ملتان دی قدامت..... تاریخ سچ بھری کوں
 دریائے سندھ دی..... تہذیب دھج بھری کوں
 ڈاھڈا وسیب میڈا..... زمین رنج بھری کوں
 نقشہ لیک گھنوں
 صوبہ نی مانگ میڈی
 وطن آزاد تھیوے
 سرانیکستان میڈا
 ڈیرہ پھلاں داسپرہ ڈو وار آوے
 ست دریا جتھوں اسیس کر لنگھن
 روہی تھل دمان سنگھار ست بھرؤں
 نیل چا بھرؤں..... سندھور وت بھرؤں
 سنبل کپاہ ملوک کوں ریشم دے نال کتوں
 ہتھوڑ یکے ہتھ جھنڈے گھر گھر پھر پری مارے
 جھنڈے دے پچھوں ساڈی جندڑی آلت راھوے

جھنڈا سرائ توں اچا ماڑیاں تے چھکدے
 پتن منارے لاؤں گھنٹہ گھر تے چھکدے
 جھنڈے کوں چم ٹرسوں ول نہ پچھوں مڑسوں
 اگوان گدی واہ
 ڈوہیں ہتھ ہلیندا..... مونڈھے تے چڑھ بیٹھے
 نذر بلوچ اکھے..... ول سمجھ نے رل تے اکھے
 ”مٹھڑے مٹھڑے بول سرائیکی“ بول سرائیکی..... بول سرائیکی
 اگوان گدی وا..... الاون شروع کیئے
 ڈاھڈے وطن دے ہینے لوکو
 رنج وسیب اچ بکھ داناچ اے
 دریاواں تے تسے بیٹھو
 روہی تھل دمان سارا کھسیج گئے..... بیٹ برجن گل ہس اچ جھیج گئے
 گھراساڈے سارے تجاوزات ادھن
 تھانے تحصیل اچ چٹی دلال پٹھن
 انصاف ترکڑی اچ نوٹاں نال تلدے
 چولستان اتھارٹی داد فتر لہوراے

قانون ہے روہیلے زمین گھن نی سکہ دے
 منڈیاں و پاروی ساڈے ہتھ کیس نی
 شناختی کارڈ ساڈے حریف بن گئے ہن
 اعلیٰ ڈگریاں ردی دا ڈھیر ہن
 سبھ نوکریاں کریندے قبضہ گیر ہن
 تل وطنی وسیب گاڑھی..... آدی واس سارے
 ڈیہاڑی دار ڈوہی..... فاقہ کش ہاری..... کمزور آدمی
 کسان بے زمین..... غریب لوگ سارے..... اداس باغبان
 جتنا خاموش بیٹھی..... نراش لوک دل..... عوام دوست مونجھے
 وسوں وسیب دی وات پٹ بیٹھی
 یاراں دی خشک سالی دماغ چٹ بیٹھی
 ڈکھڑے پھرول ڈیکھوں کامریڈ سارے
 بکھ کیوں چھسی جندڑی دا بوجھ اگوں
 جند کیوں راہسی علیل اتما اچ
 شعور کیوں پوسی فقرے مزاج اچ
 حق کیوں گھنسن ہتھ جلوں مارے

قبضہ کیوں گھنسون ”جاتی“ اُمرا توں
 رنجیت راج کیوں مول راج تھیں
 پنجاب نمپر کڈھوں سنجان ست سرائی
 نذر بلوچ ول نعرہ لوا ڈتے
 اگوان ول اکھے
 دنیا دا سبھ توں وڈا ہتھیار سچ اے
 شعور تیز دھار تلوار حیدری
 سُنجان دا گیان وی اشا من دی اے
 اندر داسو جھلا کٹھ کر باہندے
 جتی بال ڈیندے مُردہ ضمیر دی
 اُجڑے چمن کوں ڈیکھوں اکھیں بھال تے
 مَسر وکہ مال دی لسٹ ھک بناؤں
 توڑ پھوڑ دا وی پورا حساب لکھوں
 محرومیاں تے اسلم پوری کتاب لکھوں
 نذر بلوچ ول نعرہ لوا ڈتے
 اگوان ول اکھے

دنیا دا ایہہ نقشہ..... صدیاں پھر وُل اکھوں

آپ ڈیٹ تھیندے

نویں حد بندیاں..... نواں رنگ بھریندن

زمین وند تھیندی..... قوم نی وندیندی..... قوم ہک ہووے..... زمین نی

وندیندی

پنجابی بنگالی تامل..... کشمیری چاہ رکھیندے

گٹھے رل راہندوں..... سُدھ ساہ رکھیندے

اپنی زبان الاون..... اپنا لباس پانوں

اپنی زمین وهاون..... آپ رل تے کھانوں

نکڑی جنیں تمنا..... کیویں خواب لگدی

رل راہون کتے..... جاں نثار تھیوے

چو لاپا ون کتے..... مہینہ ونگار تھیوے

ہاڑی ہل جتوں..... ساہ سلہار تھیوے

ایہو قومیت ہے..... ایہو جمہوریت اے

قومیت دا حق..... اللہ دان کیتے

قبضہ گروپ اینکوں..... وٹ وان کیتے

اپنی حیات کوں خوشحال رکھوں

ایہو حق سا کوں قانون دان کیتے

قانون دان میڈا..... ایہہ حق گھس گھدے

ایہو یک تائی اشرافیہ کوں چھب دی

سرمایہ دار وی ایہو چھن رکھیندے

جاگیر دار وی ایہو کلک مریندے

سرائیکی سواد اعظم..... مختار نامہ عام..... بقلم خود منگدے

اپنی زمین دا انتقال چاہندے

رجسٹری مکان دی..... قبضہ سامان دا

نکڑی جنیں تمنا..... کیویں خواب لگدی

میڈے راج پوتو

میڈا ایہہ وسیب حملہ آوراں کھدرے

میڈی سُنجان کھسی رنجیت راج نے

آبادکار رل تے قبضہ گروپ آئے

پنجابی سامراج میڈے وسیب کوں..... شکار وانگوں گھاندے

آج وی لہورتوں..... اعلیٰ افسران..... انگریز وانگوں آندے

اردو لازمی..... انگریزی لازمی..... عربی لازمی

میڈی زبان کنئیں فی میڈے نصابِ اچ

میڈے بستے اندر ڈاہ کلوکتا ہیں

ہک صفحہ وی کنئیں فی میڈے وسیب دا

دانش توں پاک علم روز میکوں ملدے

ایم فل کرتے وی اسلم غلام راحندے

وائٹ نانچ میکوں ہیچوا بنیدے

سوالیہ نشان وی سوال فی اکیندے

غربت تے آج میڈی آرٹ فلماں بندن

میڈے وسیب دے تیزاب زدہ چہرے

”سیونگ فیس“ کوں اسکر ایوارڈ ملدے

ہیرا نجھے دا ریکارڈ..... مولاجٹ تروڑے

پنجابی سامراج..... میڈے وسیب دا..... منہ کیویں گھر وڑے

میں غلام ابن غلام..... کل وی ہم غلام..... آج وی ہاں غلام

”قومی غلامی دے پندھ“ بار بار پڑھدوں

ول وی مت فی آندی وسیب ہار گھر دوں

ہارا پنی کوں ہُن جیت کرنے

فیس بک تے سارے ہُن واہ واہ آدھن

ٹیوٹر تے روز ٹھو کواں میڈا بیان چلدے

لکھاں لوک پڑھدن..... ولدی لکھ ڈیندن

پنجابی سامراج مردہ باد لکھدن

ہار پاتے بالٹری تصویر اچ کھلدی

ہارا پنی کوں ہُن جیت کرنے

ہتھیار وی فی چاونا..... بانسری و جیساں

پانی وچھاتے باہسوں..... تر سے لوک آسن

اپنی گتھا کہانی مشاعرے اچ پڑھسوں

ہار مونیم تے اپنے ڈکھ گاسوں

نقارے نال تھیں نعرے بلند ساڈے

ہارا پنی کوں ہُن جیت کرنے

نو آبادی والے آباد کار سارے

حکمرن ڈونمبر..... پولیس ڈاہ نمبری..... پٹواری بستہ ب دا

افسر غیر ملکی دوریاں تے راحندن

کلرک شاہ خرچ..... فوجی امیر گھر دے
 صحافی لفافے والے..... لکھاری وظیفہ خور
 حج بے ایمان..... وکیل ریسلر
 وفاق پرست جماعتاں..... متوالے کارکن
 قوم پرستاں کوں مشتعل کریں
 سماج اچ انارکی..... گٹ مار پیسن
 گھیراؤ دی کریں
 جلاؤ وی کریں
 پتھراؤ وی کریں
 مسلک دے ناں تے ساکوں تقسیم وی کریں
 باغی وی اکھسن
 نظریہ پاکستان دے دشمن قرار ڈیسن
 راء دے ایجنٹ اکھسن
 اسلم جاوید سن گھن..... بھڑکی نی کھاو نی
 متھے تریڈھ نی پاونا..... گھلہ نی چاونا
 ساڈی راہ فقیری ساڈی سدھ قلندری

آساں فی راند وند ساڈی رُدھ قلندری
 صوفی جماندرو ہیس بندے بھاگ وند
 راہ جیڑھا پچھے سدھی راہ ڈسوں
 راہنواں راہ بیٹھے کہیں دی راہ نہ ماروں
 پانی پلاتے چھوڑوں تر سے پگھیاں کوں
 دھپ ٹردیاں کوں چھاں پچھت ڈیواں
 اپنے وطن اچ کوئی بے وطن نہ راہوے
 دھیان گیان رکھوں سُنجان رنگ سارے
 آزادی نال ہنڈوں اپنے رنگ سارے
 اپنی لنگھ رکھوں اپنی النگ سارے
 اندرون شہر سارے بیرون وانگوں لگن
 بزرگ سارے ہوون اسلم جاوید وانگوں
 محبوب تابش وانگوں سو جھوان شاعر سارے
 تریمتاں دی شان ڈیکھوں..... ہولیکا دیوی رنگ
 سَمی دی شاعری..... سَسی دی تا نگ ہووے
 ہیر وانگوں سنگھڑ..... سُوہنی وانگوں تیراک

وَنواڑ چُن تے آوے..... گُندن دی چاہ ساری
 تاج لنگاہ دے پچھوں نخبہ لنگاہ ٹردی
 منزل کوں ڈیکھ سنگرے و سوں ویہڑا سارا
 میڈے راجپوتو
 قرآن تے ہتھ رکھو..... قسم خدا دی چاؤ
 کہیں داحق نہ گھاسوں اپنا حق نہ ڈیسوں
 ایہو سچ ساڈا سماں بدھ رکھے
 بدھل پریت راہوے جو بن دے نال ساری
 دَرشن دراز راہندے ”پرو بھرے شہر دا“
 وستیاں تے قصبے سارے جھولی ایچ آن باہندن
 سارے ہم سفر..... ہنجولی آن راہندن
 ایہو سچ ساڈا سماں بدھ رکھے
 ماء یولی ایچ رُٹھڑے مینج و نجن
 پوری حیاتی سنگت..... سنگ ٹردا راہوے
 گالھیں دے چونچلے..... پچس کڈھ بہندن
 چسولی مہاڑ سارے..... یاراں کوں سڈ بہندن

ایہو سچ ساڈا سماں بدھ رکھے
 ایہو پچس جہیڑی..... ہُن کھل دی گنڈھ اے
 قومیت مخالف سارے جو گادری
 نواں ترؤڑ گولے
 مٹلاں..... گرو..... سوامی..... منہ زور پا دری
 این جی اوڑ بناتے..... ساڈے نعرے لیندن
 جلسے جلوس ایچ وی سارے شریک تھیندن
 وڈے ہوٹلاں ایچ کٹھ کر باہندن
 فاسٹ فوڈ نال مرضی دی بوتل پیسوں
 حاضری لواتے..... موٹا مال گھنسون
 قوم پرست کارکن نامور لکھاری..... قلم فروش سارے
 سرائیکی کاڑتے افسری کرنیدن
 قومی تحریک وچوں مقناطیس وانگوں
 سارے کارکن..... کیڈر و بنگ جویا
 نعرے باز سارے..... فصل گپ گھدی نیں
 لیڈر شپ ساری..... سپریم کونسل والے..... خواتین ونگ

پردھان مرکزی حقیقی ترجمان
 (منشور ہک پارٹی دا..... شمع بنا سیتی دے تعاون نال چھپدے)
 دعائیا کھان سارے..... مالک دے سرتوں گھلدے
 سرائیکی میلہ تھیندے ڈی سی دے نال رل تے
 کوڑے ہینڈ آؤٹ..... پیڈ نیوز چھپدی
 5 کروڑ سرائیکی کنفیوز کر ڈتے نیں
 سرائیکی صوبہ ہو دے پتال بھر ڈتے نیں
 قومی حقوق کیا ہیں؟ سدھ کوئی نی ڈیندا
 قومیت داکٹرھا درشن حسین ہوندے
 قوماں کیویں گھنن..... گن تے حقوق سارے
 ریاست تڑٹ ویندی..... قوماں آباد راہنن
 اپنی بولی پاروں بنگالی شہید تھیندن
 پہاڑاں تے چڑھ بہندن چا کر خاں سارے
 سندھی عید وانگوں اجرک دا ڈینہ منیندن
 قومی لیڈر ہوندن سردار سیلتھ وانگوں
 سوسال توڑیں ویت نامی لڑدن

سرائیکی ہزاراں سالوں توں ستھرتے روز بہندن
 بالادست قوماں پنج کڈھ ڈتی اے
 ہُن وی اَساں غلام ہیں..... پنجابی سامراج دے
 تخت لہو رھن وی ساکوں اکھ ڈیکھیندے
 روہی تھل دمان آج وی چراگاہ ہے..... بیوروکریٹس دی
 ریٹائرڈ افسر سارے زمیندار بندے
 منڈیاں توں ستھرا مال چا ویندن
 چکھدے چکھدے امب ادھے کھا ویندن
 چابی والا ٹیکہ سوچاں تے لا ویندن
 گلوبلائزیشن..... کارپوریٹ فارمنگ..... ٹرکل ڈاؤنگ
 ڈبلیوٹی او..... آزاد منڈیاں..... ملٹی نیشنل
 بالاں دانواں نصاب..... نیو ورلڈ آرڈر
 آدم خوراں دا گیا
 جتاں دا فلسفہ
 ڈریکولادی شاعری
 بھوت بنگلے دی لائبریری انج بچیاں کتاباں

پیناگان عالمی قبضہ گروپ
 سرمایہ داریت جو بن تے گھن آئیں
 اشتراکیت کوں زندہ درگور کر ڈتے نیں
 روس تے چین وی سامراجی کونسل دے منبر ہن
 (سلامتی کونسل عراق تے افغانستان کوں تباہ کرن دی قرار داد منظور کریندی
 اے)

غریب ملکان کوں مقروض کر ڈتے نیں
 میڈے جمدے بال وی 50 ہزار ڈیونے
 (ریاستاں سی آئی اے دے تیار کردہ سانچیاں ایچ ڈھل گن)
 ساڈی حکومت اتے جمہوریت امریکہ دی غلام ہے
 عالمی سامراج پنجابی قوم کوں اپنا نمائندہ من گھدے
 ہُن اساں غلام ہیں..... بے نام ہیں
 بے زبان ہیں..... بے سروسامان ہیں
 ساڈے پلے ہُن..... ونجاون دی شے کوئی نی
 جان ہے..... اگوں پورا جہان ہے
 سندھ نال ہے..... پورا بلوچستان ہے

کوہ سلیمان سارا دمان ہے
 میڈے سمیت سبھ دی سرائیکی سُجّان ہے
 ایہو سُجّان میڈی جگ سُجّان تھیسے
 سَروستی ولدا گھارا بھرتج واہسی
 ستلج ساہ گھنسی بیڑی دھرتج واہسی
 نیل ول پھپھڑسی سندھل دی جگ بھری تے
 کھار ول رھیوں راوے دی پگ بھری تے
 چنہاں دے بیٹ ایچ سریم پھل بھریں
 رَوّنی دے روپ سارے روہی جُل بھریں
 تھل سارا تھلسی پیلھوں دے موتیاں ایچ
 دمان ایچ دمانی میلے سنگھار باہسن
 دنیا بدل گئی اے..... اُساں وی رنگ و ٹیسوں
 جلت رنگ سارے نیل رنگ تھیسوں
 زمان جعفری دا ”ایس ایس بی“ پھر وُل ڈیکھوں
 سندھی بلوچ نال مذاکرہ کروں..... پشتون کوں وی اکھوں لال ٹوپی پاوے
 تھی سگے تاں پونم ولدی اُسار ڈیکھوں

قصور شاہ دی سوچ پوری سوسار ڈیکھوں
 جدوجہد رُوں..... تنکھی چال رکھوں
 تحریک نال ولڑوں..... توری ول وانگوں
 جیویں پھل تھیندن..... مٹھڑے پھل وانگوں
 مہاند ریاں دی انتھک..... اپنی تھک لہاؤں
 منصور گھر جگارا ولدا رواج رکھوں
 ڈیرے دار سارے درکھول باہون
 لوک سانجھ تھیندے ولدی سویل تھیوے
 وچھڑی یار سنگت..... پرھیں پچا دھر رکھوں
 میڈے جوان جڑدے..... شاگرد سانجھ تھیندے
 سوبھ راج سارے..... مول راج منگدن
 رنجیت راج کنوں..... ہُن تاں نجات تھیوے
 کالی رات ستروں..... شب رات تھیوے
 اکھیں ہن بے اسلم..... سو جھلاوی ہووے
 سدھ ساہ کوئی..... اپنا وی پووے
 ڈیرے توں سندھ ٹردے جھنگ توں چنہاں

پانی دے نال بیڑی سنگت سُجان ٹردی
 سرتوں لہاتے پٹکامنہ تے بدھ ڈتے نیں
 گھسہ لہاتے پیریں پچل پوڈتی نیں
 ٹورھن انہیں دی نیل مار ٹردی
 ماں دی بولی گھراچ نظر بند راہندی
 امڑی دی سبھ دعائیں ہمسائے سُن تے کھلدن
 وین بے اثر ہن..... دھاڑ کوئی نی سندا
 خاموش احتجاج تے وی لاٹھی چارج تھیندے
 ہُن کیا کروں؟ کیویں کروں
 ایہ سوال ہے..... جیندے جواب اچ..... آساں رل ہسوں
 انصاف سچ تھیسے..... خواب کھل چڑھسن..... تعبیر سچ تھیسے
 قوم پرست سارے لسٹ ہک بناؤں
 ممبران سارے اندراج اکھ تھیون
 رائٹ انج تھیوے..... لیفٹ وکھ تھیون
 تنظیم سازی اتجھی..... ڈونمیری نہ ہووے
 عہدیدار اتجھے..... سارے سلوٹ مارن

بحثِ اِج نہ تھیوے چڑچڑادی گالھ
 انا کوں وار سٹوں قومیت دے سرتوں
 گھن تے راہسوں آزادی..... ایجنڈا جھک ہووے
 اپنے وسائل تے اپنا اختیار
 بازیاب تھیوے لٹ مار ساری
 پُر امن دھرنے..... اسلم کروں تیاری
 مزاحمت وی ہووے ملتانی ٹھاٹھ اِج
 گاہنے بند ساڈی جھمر دھمال ہووے
 دُول نال تھیوے لانگ مارچ ساڈا
 سُنجان مل گئی اے..... وسوں وی جُو گئی اے
 اِج داہزار بندہ گل دا لکھ ہووسی
 ایہو لکھ بندہ سڑکاں تے آن سَمے
 نیندر پوری کرتے ککڑدی بانگ سُنسوں
 مُلک ملہیر میڈا..... وطن آزاد ہووسی